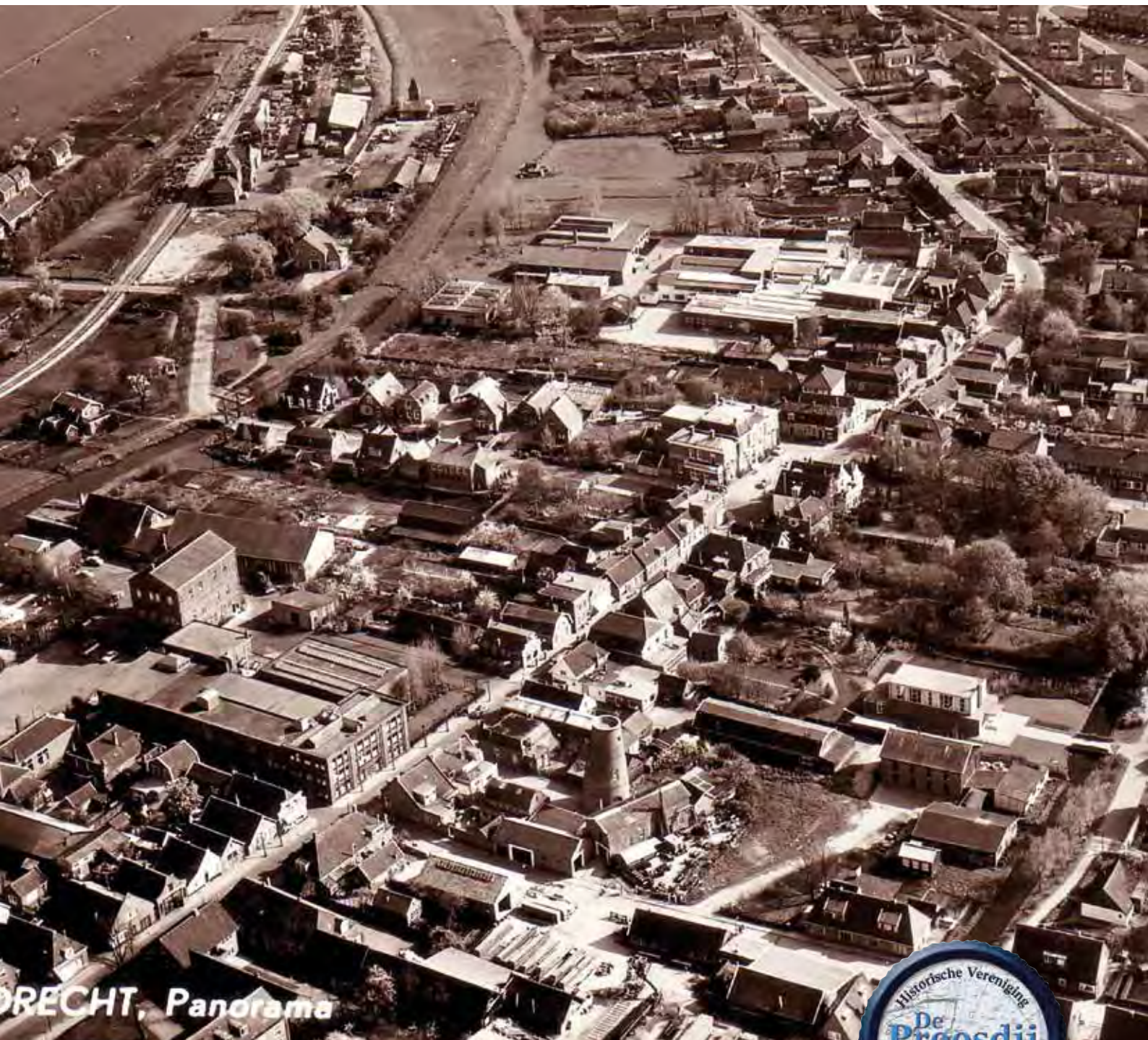

de Proosdijkoerier

JAARGANG 35 | NUMMER 1 | MAART 2019

MIDRECHT, Panorama

STOEPTEGELPROJECT DORPSSTRAAT MIJDRECHT

UITHOORN VIERT FEEST

DE ONTGINNING VAN DE RONDE VENEN

ADVERTENTIEPAGINA BINNENZIJDE OMSLAG
IN BEZIT VAN AVANTI

Redactioneel

In dit nummer zoals gebruikelijk een rijke variatie aan artikelen. Oude geschriften, verhandelingen en plakaten, toegelicht door Joop Frankenhuizen. Een verrassend ontginningsverhaal van Piet van Buul. Details over de Lindeboom door Stef Veerhuis (zie ook illustratie hiernaast). Vinkeveense geschiedenisles van Fons Compier. Herdenkingen in Uithoorn door Chris Woerden. Piet Koster beschrijft het wapenbord van Waverveen en perikelen rond de kermis van Vinkeveen. Ook bieden we een aantal foto's uit het archief van Herman van Soest. Daarnaast besteden we aandacht aan het 'Stoeptegelpoject' in de Mijdrechtse Dorpsstraat en de lezing door historicus Ad van Liempt op de middag van onze voorjaarsvergadering op 16 april a.s. Kortom weer een rijk gevuld kwartaalblad. Veel genoegen toegewenst bij het doorlezen.

ADDENDUM VOC

Bij deze Proosdijkoerier ontvangt u tevens een inlegvel voor in het boekje 'VOC-dienaren uit de Proosdijlanden'. Zoals Chris Woerden tijdens zijn presentatie al aangaf: er zijn kort na het verschijnen van het boekje nog enkele tientallen namen opgedoken van Mijdrechtse VOC-opvarenden. Het bewuste inlegvel kunt u zelf toevoegen aan het 'blauwe boekje' dat we in december meezonden. ■

Bij de voorplaat

De laatste anderhalf jaar hebben een aantal bestuursleden zich beziggehouden met het zogenaamde stoeptegelpoject. Zie hiervoor het verhaal op bladzijde 28 e.v. in deze Proosdijkoerier. Samen met Shopping Mijdrecht is ervoor gezorgd dat op een tiental plaatsen in de Dorpsstraat van Mijdrecht een stoeptegel van 50 bij 50 cm is geplaatst, met hierop een afbeelding van een pand dat in de nabijheid van deze tegel heeft gestaan. Een mooi project voor de belangrijkste Mijdrechtse winkelstraat, die u eveneens op de omslagfoto kunt herkennen als de doorgaande verbinding midden op de luchtfoto van ongeveer zestig jaar geleden. Een beschrijving van de foto vindt u ook in het betreffende artikel. Een Interessant project om ook daadwerkelijk kennis van te nemen als u het centrum van Mijdrecht bezoekt. ■

In deze Proosdijkoerier

- 4 Over Van Doesburg en hun Lindeboom [1]
- 8 De ontginning van De Ronde Venen
- 12 Kan het provinciebestuur iets leren van historisch materiaal?
- 17 Het wapenbord van Waverveen
- 18 Uithoorn viert feest
- 23 De Nederlandse Hervormde kerk te Wilnis
- 26 Onrust na opheffing Vinkeveense kermis
- 27 Boeren geselschap
- 28 Stoeptegelpoject Dorpsstraat Mijdrecht
- 37 Vinkeveen en Waverveen in 1933 [5]
- 40 Verenigingsnieuws

Over Van Doesburg en hun Lindeboom [1]

door Stef Veerhuis

Begin januari 2015 werd winkelcentrum De Lindeboom overgenomen door Hoorne Vastgoed B.V te Uitgeest. Een project-ontwikkelaar die er stellig van overtuigd was dat de sluimerende ondernemersgeest aldaar gediend zou zijn met nieuwe impulsen. Daartoe kreeg 'm3] architecten' opdracht een plan uit te werken voor revitalisatie van het gebouw. De uitvoering hiervan werd in handen gelegd van aannemer Bébouw Midreth. Toegegeven moet worden dat het resultaat niet onopgemerkt is gebleven na de afsluitende eerste fase.

Het was blijkbaar voldoende om nieuwe ondernemers te inspireren en onderdak te kunnen bieden. Mede daardoor lijkt De Lindeboom weer tot leven te zijn gekomen. Dat zal bij een enkeling herinneringen op gaan roepen. Een mooie gelegenheid om de draad weer eens op te pakken. Want wie waren destijds die rasondernemers achter het Lindeboomverhaal? Zij die van geen ophouden wisten en Mijdrecht op de kaart hebben gezet?

Grondlegger was Pieter van Doesburg. Zoon van Jacobus (slijter in dranken) en Weijmpje Benekamp. Pieter werd op 8 maart 1792 in Elburg geboren en op 18 maart van dat jaar in de hervormde kerk aldaar gedoopt. In 1826 verkeert hij als bakkersgezel in

Winkelcentrum De Lindeboom 2018 eerste fase.
Collectie m3] architecten.

Hoorn waar hij zijn plaatsgenote Anna Arnolda Höfeld ontmoette. Niet lang daarna besloten zij om daar op 27 april 1826 in ondertrouw te gaan. Hun huwelijk vond twee dagen later plaats in Elburg, met mogelijk als achterliggende gedachte, dat haar vader Barend daar stadsbode was. Later dat jaar streken zij neer in Mijdrecht. Het is niet uit te sluiten dat een broer van Pieters moeder hen eerder geweest had op nieuwe mogelijkheden hier en zo hun nieuwsgierigheid wist te prikkelen. Deze Klaas Benekamp was destijds een belangrijk man in de veenderij en hij onderhield nauwe banden met de families Verdam, Van Wieringen en Van der Does.

Nummering deel kadasterplan centrum Mijdrecht 1832. Eigenaren waren: 198 en 199 Hendrik van Wieringen - 196 en 197 Jacob van der Does - 195 Elias Joseph Heijmans (huis en synagoge) en 194 R.C. Armen. Vanuit de hervormde kerk (blauw) gezien, rechts de huidige de Kerkstraat richting Dorpsstraat en links de later geannexeerde Kerkklaan.

Aan de gekozen locatie heeft het niet gelegen. Het kadasterplan uit 1832 wijst uit dat 90% van de percelen tussen Kerkstraat en Kerkklaan in handen was van bovengenoemde families. Met Hendrik van Wieringen sloot Pieter van Doesburg een huurkoopcontract af voor één van de twee panden die grensden aan de Dorpsstraat, waarvan hij zich na acht jaarlijkse aflossingen van fl. 227,05 eigenaar mocht noemen.

Aan ambities en ondernemingsdrang geen gebrek. Zijn vrouw ging zich bezighouden met een kleine kruidenierswinkel annex slijterij. Pieter profileerde zich vooral als banketbakker, koekenbakker en bakker van suikerkussentjes. Gevoelsmatig een assortiment dat

gericht was op hen die zich deze lekkernijen konden veroorloven.

Wachten op clientèle was er niet bij, want Pieter ging met een kruiwagen of hondenkar de boer op. Wanneer de mogelijkheid zich voordeed, bezocht hij ook kermis- en markten. Het bleek een succesvolle strategie te zijn, mede dankzij die doortastendheid. Zijn beide zonen - Jacobus en Bernardus - zullen van kleins af, niet alleen het vak met de paplepel ingegoten hebben gekregen, evenals deze wijze van ondernemen. Toen Pieter van Doesburg op 1 juli 1869 overleed, liet hij hen een banketbakkerstraditie na, die tot ver in de regio naam en faam had verkregen.

Bernardus van Doesburg was op 11 maart 1865 te IJsselstein in het huwelijk getreden met Marrigje Ruijs. Een verbintenis waaruit zeven zonen en twee dochters geboren zouden worden. Het bood hoopvolle perspectieven voor vernieuwingen in de nabije toekomst, maar een ommezwaai van banketbakkerij naar koekfabriek bleef (voorlopig) uit. Bernardus van Doesburg richtte zich meer op kwaliteit en diversiteit dan op kwantiteit. Zoals destijds gebruikelijk was, zullen de kinderen op jonge leeftijd nauw betrokken zijn geweest bij het banketbakkers gebeuren. Maar zoals reeds aangegeven: alles bleef bij het oude. Dat gold overigens niet voor het buitengebied, want dat kon worden uitgebreid met Ouderkerk aan de Amstel. De groei van het bedrijf beperkte zich tot de aankoop van het naastgelegen pand aan de Dorpsstraat met de achterliggende grond. Bernardus van Doesburg overleed op 19 april 1897. Terwijl Marrigje en haar gezin nog bezig waren met het verwerken van alle verdriet, ging in de nacht van 20 op 21 juli 1897, het levenswerk van haar man en hun vader in vlammen op. Alleen de paardenstal annex wagenschuur aan de overzijde van de Kerkklaan bleef gespaard.

Tijd om bij de pakken neer te zitten, was er niet bij. Dat verklaart de Hinderwetaanvraag van de weduwe B. van Doesburg "(...) voor den herbouw van hare bakkerij". Die vergunning werd een paar maanden later verleend. De gebruikelijke boedelbeschrijving na het overlijden van haar man werd verricht door banketbakker Jan Lokhorst Floor, timmerman Jacobus van der Helm en metselaar Cornelis de Liefde. Hun schatting aan roerende en onroerende goederen kwam uit op een bedrag van fl. 7.825,-. In de aangehechte bijlage bij het testament legden haar kinderen hun rechtmatige erfdeel voor wederopbouw en beheer in handen van hun moeder. Dat gold zowel voor de vier oudste zonen, die allen als banketbakker inmiddels het ouderlijk huis hadden verlaten, als voor de drie nog minderjarige kinderen, voor wie hun oudste broer Pieter optrad als toezienend voogd. Een doorstart was kennelijk voor allen vanzelfsprekend.

WORDT GEVRAAGD in een Koek- en Banketbakkerij een tweede Bediende
 of een **Broodbakker**, om zich verder in het vak te bekwamen, niet beneden 20 jaar, P. G. Zondags vrij. Slijters-werkers genieten voorkeur, bij de Wed. B. VAN DOESBURG, te Mijdrecht.

Een plan van aanpak liet niet zo lang op zich wachten. Op 16 juni 1900 waren alle erfgenamen opnieuw aanwezig ten kantore van notaris H. J. H. Van der Heijden. Daar vond de officiële overdracht plaats van alle onroerend goed aan Arnoldus en Willem van Doesburg, die er vervolgens geen gras over lieten groeien.

De eerstvolgende Hinderwetvergunningen werden binnen een jaar ingediend. De beide aanvragen waren, gelet op het achterliggende gevoerde bedrijfsverleden, hun tijd vooruit. Het ging namelijk om het mogen plaatsen van een tweede petroleum zuiggasmotor. Arnoldus en Willem van Doesburg maakten daarmee duidelijk dat zij een ander toekomstbeeld voor ogen hadden. Met het scheppen van werkgelegenheid voor zes mannen en tien jongens bewezen zij niet veel later hun gelijk.

Na "een langdurig en smartelijk lijden", overleed Marrigje Ruijs in 1903. Op het achtergelegen kerkhof, op nog geen steenworp afstand van haar levenswerk, markeert een verweerde grafzerk nog altijd haar laatste rustplaats. Haar naam, 'de Weduwe B. van DOESBURG', zou nog jarenlang respectvol verbonden blijven aan het bedrijf.

Het voormalige koekfabriekje zou nadien een explosieve groei doormaken. Al snel was sprake van een bepaalde rolverdeling binnen het bedrijf. Arnoldus bleef banketbakker en Willem werd verantwoordelijk voor de verkoop. Toen ook Wijnand de volwassen leeftijd had bereikt, benoemde hij testamentair zijn beide

Boven:

De allereerste personeelsadvertentie. Bron: Delfher - De Standaard van 03-10-1898.

Rechts:

Het ventboekje anno 1900 van Arnold, Willem en Wijnand van Doesburg. Bron: RHC Vecht en Venen Breukelen - Hist. Bibliotheek Documenten 01.506.

Lied Wed. B. van Doesburg

Wekelyks boeke

van een van willem	
in edrotaris	40
	31
in een wijnant	50
	1-2
710 september	60
300 september	30
	00
	100
12 van wijnant	50
96	2
108	104

den 2 januari 1900	
Arnolt Smikela	100 50
woensdag in	
2 zaterdag meden	15 80
donderdag willem	88 00
dag willem	65 00
<hr/>	
woensdag ^{11 duto} willem	60 80
donderdag willem	95 40
vrijdag grooterij's Willem	200 50
zaterdag willem	64 60
	421 30

**Het voltallige personeel
van De Lindeboom
in februari 1902.**

V.l.n.r. o.a.

1. J. van der Zouw
2. J. Schoenmaker
6. P. ten Haken
12. H. Verburg

Bron: "Kent u ze nog ...
de Mijdrechtenaren" door
P.W. Gille 1973.

broers tot enige erfgenamen. En stond het drietal niets in de weg om hun dromen waar te kunnen maken. Op het te investeren kapitaal na, want dat was kennelijk niet toereikend. Daarom werd eind 1903 een bezoek gebracht aan Klaas van Wieringen, bij wie zij een lening afsloten van fl. 6.000,-. Met als onderpand: een winkelhuis met bakkerij, een burgerhuis met schuur en enige opstallen.

In datzelfde jaar vertrok Willem naar Amsterdam om zich - na een kort verblijf op de O.Z. Voorburgwal 77 - met zijn gezin te vestigen aan Binnenkant 21.

Tijdens een zakenreis naar Hamburg maakte hij kennis met Willem Laseur en Arius Rutgers van der Loeff, die daar een exportbedrijf runden. Eerder waren beide heren aan de Prinsengracht succesvol gestart met het opzetten van een klein agentschap. In hun zakelijke portefeuille werden ook de belangen behartigd van o.a. een Franse fabrikant van melkpoeder. Mogelijk zal Willem van Doesburg hierover zijn geïnformeerd vanwege de mogelijkheden van diens eindproduct. Dat moet zijn belangstelling hebben gewekt, waarna hij Arnoldus wist te prikkelen met de vraag of die er zijn creativiteit als banketbakker eens op los wilde laten. Dit resulteerde in de 'uitvinding' van de frou-frou wafel. Inmiddels was er voldoende vertrouwen aanwezig voor nadere samenwerking. Onder de nieuwe firmanaam 'Laseur & Van der Loeff', gingen zij voor biscuitfabriek De Lindeboom de export van wafels naar Duitsland verzorgen. Het succes liet niet zo lang op zich wachten, want aan de vraag naar het alsmar groeiende

assortiment was van tijd tot tijd nauwelijks te voldoen. Uitbreiding werd dringend noodzakelijk geacht en dat zou in heel Mijdrecht niet onopgemerkt voorbijgaan. ■

Geraadpleegde bronnen:

- Hinderwet aanvragen en notarieel archief, RHC Breukelen.
- Proostkoerier, december 1993.
- Delpher, digitaal krantenarchief.
- Website Wiewaswie.
- Collectie bescheiden over De Lindeboom, Fred de Wit.
- Biscuitfabrik Holland G.m.b.H., Gildehaus von Günther Bramer.

Het filiaal van De Lindeboom aan Binnenkant 21 te Amsterdam ca. 1910.
Bron: Collectie Stadsarchief Amsterdam.

De ontginning van De Ronde Venen

door Piet van Buul

Zo'n duizend jaar geleden woonden er mensen op de kleioevers van Amstel, Rijn en Vecht. De rest van het gebied bestond uit een veenmoeras, dat toen de essentie vormde van het platte land van westelijk Nederland. Vanuit nederzettingen op de oevers van de rivieren is de ontginning begonnen. De Duitse keizer Otto de Grote had in 953 alle domeingronden en goederen langs de Vecht aan bisschop Balderik van Utrecht geschonken. Die ging vervolgens de stukken grond ter ontginning uitgeven. De uitgegeven complexen werden onderverdeeld in een aantal hoeven. In de provincie Utrecht is het gebied van de Ronde Venen als laatste ontgonnen. Over de manier waarop de ontginning hier is uitgevoerd verschillen de meningen. De vraag is hoe de bijzondere ronde vorm van het gebied ontstaan is en hoe die taartpunten werden uitgemeten. We spraken met Arie Bijman, naar aanleiding van zijn verhandeling over de ontginning van het oostelijk gedeelte van de Ronde Venen. Arie Bijman is mijningenieur. Hij ontwikkelde een bijzondere belangstelling voor geologie. Door het bestuderen van oude topografische kaarten en documenten ging hij op zoek naar de ontstaansgeschiedenis van West-Friesland. Ook het gebied bij de Ronde Venen trok zijn belangstelling. Er blijkt weinig beschreven te zijn, waardoor onderzoekers vooral zijn aangewezen op bestudering van kaarten en de daarop aangegeven structuren. Dat leidt niet altijd tot dezelfde conclusies.

De enige manier om te bepalen hoe de ontginning in de Ronde Venen is verlopen, is door het slotenpatroon nauwkeurig te bestuderen. Dit onontgonnen restantgebied werd in 1085 door de bisschop van Utrecht verdeeld. Veenontginning was een continu proces. Er was altijd wel behoefte aan land. De ontginners zullen zich niet hebben afgevraagd wat voor landschap daar aanwezig was om het gebied op de meest gunstige manier te ontwateren. Het was voor hen een kwestie van gewoon doorgaan met de methode waar zij al jarenlang ervaring mee hadden. Het liefst verwierven zij rechthoekige percelen dus met evenwijdige sloten. Maar dat was in dit gebied nauwelijks mogelijk.

In een van zijn bijdragen voor *Vaderlandsche Geschiedenis en Oudheidkunde VIII*, blz. 163, stelt Dr. K. Heeringa dat het gebied van de Ronde Venen zo onder de ontginners verdeeld zou zijn, dat allen moesten werken naar één punt dat midden in het nog te ontginnen land was gelegen. Dit midden werd aangeduid door een paal of rookvuur. Zodoende ontstonden de verschillende sectoren van een cirkel.

“Zo kan het niet gegaan zijn,” zegt Arie Bijman. “Op oude kaarten zijn in het midden van het gebied meren aangegeven. Als dat zo is, kon er geen paal naar toe worden gebracht en kon er geen rookvuur worden gemaakt. Ook als er geen meren waren, was het een hachelijke zaak om kilometers ver het moeras in te gaan, zelfs in een wat drogere zomer. Lukte het toch om ver het moeras in te gaan, hoe wisten zij dan of zij werkelijk in het midden waren? Het kompas bestond toen nog niet. Er waren ook nog geen hoge kerktorens om zich op te oriënteren. De stand van de zon was het enige houvast voor tijd en richting. Dit was niet voldoende om de plaats van het midden te bepalen.”

Het is algemeen bekend dat het gebied van de Ronde Venen in de loop van enkele duizenden jaren het veen is uitgegroeid tot een moerasgebied dat een hoogte had van ongeveer drie meter. Om de Ronde Venen liggen in een cirkelvorm de veenrivierviertjes die we nu kennen als de Kromme Mijdrecht, Amstel, (oude) Waver, Winkel, Angstel en Aa. Deze rivierviertjes liggen laag in het landschap. Het gebied steekt een paar meter

boven de riviertjes uit. Dat centrum ligt ongeveer bij de huidige kruising van de Mijdrechtse Dwarsweg en de Ir. Enschedeweg.

Aan het einde van de elfde eeuw begon men met de ontginning in de Ronde Venen. De ontginners werkten vanaf de kanten naar het midden. Hieruit is het patroon van zuwen en afwateringsloten bepaald die het water naar de omliggende veenviertjes voerden. Deze zuwen bestaan nog steeds. Denk aan de Mijdrechtse Zuwe, de Wilnisse Zuwe, de Baambrugse Zuwe of de Ter Aase Zuwe. Wanneer je ze verlengt, komen ze allemaal min of meer in het midden van het gebied uit.

ONTGINNING IN STAPPEN

Chris de Bont besprak in zijn boek 'Vergeten land' (2009) de ontwikkeling van het gebied in de Ronde Venen, waarbij hij een hypothese van een verschuivend hoogste punt in een veenkoepel ontwikkelde. De Bont bedacht een theorie, waarbij tijdens de ontginning het hoogste punt steeds verschoof. De ontginning gebeurde in fases. Als er weer nieuw land nodig was, dan werd de ontginning voortgezet. "Aangezien het hoogste punt door de ontginningen in het westen ondertussen was verplaatst," aldus De Bont, "richtten de ontginners zich op dit nieuwe hoogste punt." De aangegeven paarse cirkel in bijgaande afbeelding toont aan dat er in de Ronde Venen daadwerkelijk een bijna perfecte veenkoepel moet hebben gelegen. "Het topografische archief van de Ronde Venen geeft aan dat deze bijna perfecte veenkoepel niet als een taart in gelijke punten is opgedeeld, wat voor de hand zou hebben gelegen als de veenkoepel in de loop van de ontginning niet aan verandering onderhevig is geweest," aldus De Bont.

Arie Bijman is het daar niet mee eens. "Nederland is een vlak deltagebied. Het gebied van de Ronde Venen heeft een doorsnee van 11 tot 14 kilometer en een grootte van meer dan 12.000 ha. Waarom zou er in de Ronde Venen een veenkoepel zijn geweest. Als er al een veenkoepel is geweest, hoe hoog kan die dan zijn geweest? Het veen in het midden van de Ronde Venen kan niet meer dan 1000 jaar eerder ontstaan zijn dan het veen in de omgeving daarvan. De koepel kan dus niet hoger dan 1½ meter zijn geweest. Met een hoogte van 1½ meter en een radius van 6 km was de Ronde

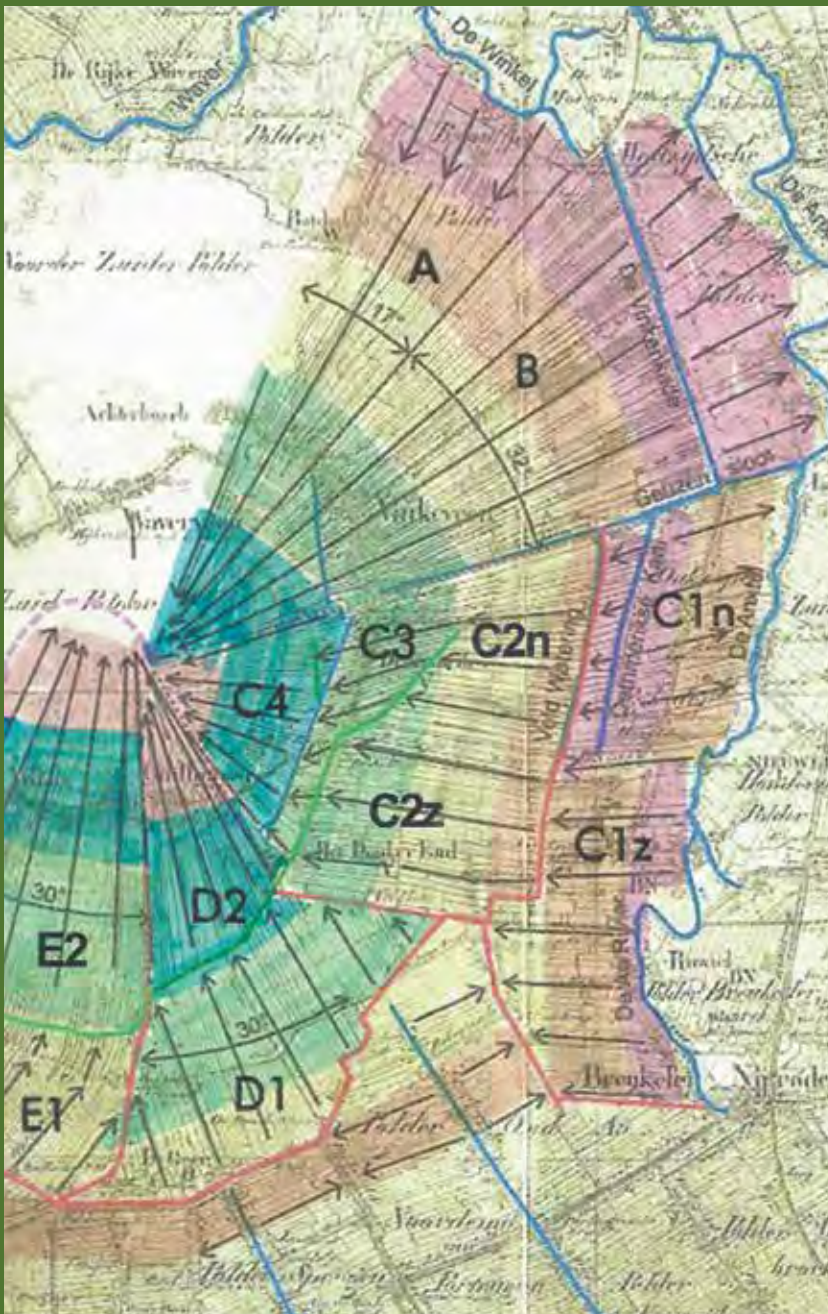

Boven: Historisch-geografische structuurlijnen in het topografische archief uit het midden van de negentiende eeuw (rode lijnen) inclusief de verplaatste top van de veenkoepel (dik paars gestippeld). De paarse cirkel geeft het ideaaltypische grondvlak van een veenkoepel aan. (Topografie TMK 1850).

Onder: Uitsnede uit de kaart van Beeldschneider uit 1575 met de jongste bewoningslinten in de Ronde Venen. In het westen al de eerste sporen van vervening.

Venen zo plat als een dubbeltje. We kunnen daarom niet van een koepel spreken", aldus Bijman. "Zich richten op het hoogste deel van een super vlakke veenkoepel was dus niet mogelijk." De toplaag van een levend hoogveen blijkt in staat te zijn om de grondwaterspiegel

Afbeelding 2 - Het verloop van de ontginning

op een hoger niveau te houden. Onder het oppervlak van het veen beweegt het water uiterst langzaam. Een ontginning in het westen van de Ronde Venen kan daarom geen invloed hebben gehad op de hoogte van een ver gelegen plaats. Een hoogste punt kan niet verschuiven, vooral niet in een vlak gebied als de Ronde Venen. Bovendien werd er van alle kanten gelijktijdig ontgonnen, waardoor het maken van een model van ontginningen in het westen geen invloed kon hebben op ontginning in het oosten. De percelen in dit gebied zijn smal. Dit wijst op een nat gebied. Het normale patroon van ontginning in een veengebied bestaat uit

lange rechte sloten waarbij hoogteverschillen hoegenaamd geen rol spelen.

ONTGINNINGSBLOKKEN

Arie Bijman maakte van twee afzonderlijke kaarten van het oostelijke gedeelte van De Ronde Venen één overzichtskaart (zie afbeelding 2). Hierop heeft hij vijf ontginningsblokken A, B, C, D en E aangegeven. De ontginningsblokken A en B hebben een fraaie taartpuntvorm met kaarsrechte sloten gericht op één punt. De blokken B en D zijn sectoren met een hoek van ongeveer 30 graden. Blok A was misschien oorspronkelijk ook 30 graden. Blok C was mogelijk als twee blokken van 30 graden bedoeld. Hierdoor ontstaat de indruk dat de te ontginnen Ronde Venen bij de aanvang in een twaalfstal sectoren was opgedeeld. In blok B bevindt de lange kaarsrechte Vinkenkade zich op een merkwaardige plaats. Hij loopt schuin door de sector. De Vinkenkade¹ staat precies loodrecht op de kaarsrechte Geuzensloot die vanuit de Anxstel² in de richting van het midden van het gebied gaat.

De middeleeuwen waren met hun meetkundige kennis perfecte bouwkundigen. Zij maakten gebruik van een gradenboog. De afstand naar het beoogde 'middelpunt' werd op 1450 roeden geschat. De Vinkenkade is 900 roeden lang. Met behulp van een gradenboog werden op

vaste afstanden (100 roeden?) hoeken uitgezet zoals in bijgaand schema (afbeelding 3) is aangegeven. Naar het oosten werden kavels met een breedte van ongeveer 60 meter gegraven. Ten westen van de Vinkenkade zijn veel kavels smaller wat op een drassig gebied wijst.

In het aangrenzende blok A werd in de Proosdijer Polder dezelfde procedure uitgevoerd. De ontginning verloopt in dit blok minder vlekkeloos als in blok B. Op een paar plaatsen 'wringt' de richting iets. In tegenstelling tot de blokken A en B is blok C niet gelijkvormig.

¹ In het artikel 'Vinkeveen en Waverveen in 1933' van Fons Compier elders in deze PK leest u meer over de naamgeving van de Angstel en Vinkenkade.

² Deze schrijfwijze van het riviertje de Angstel komt uit de bij dit artikel geplaatste kaart.

Kan het provinciebestuur iets leren van historisch materiaal?

door Joop Frankenhuizen

Een antwoord op die vraag is te vinden in het ‘Groot Placaatboek van de Staten ’s Lands van Utrecht’, dat rechtsgeleerde Johan van de Water in 1728 heeft geschreven. Omgezet in huidig Nederlands laat hij in een 30 pagina’s tellend voorwoord weten dat ‘aloude tijden ons geleerd hebben, dat het voor een volk, dat naar de regel van regelmatige en heilzame wetten bestuurd wordt, noodzakelijk is dat al deze wetten tot één lichaam bijeen worden gebracht. Vooral omdat de losse en lichtvergankelijke bladeren van veel wetten, na verloop van tijd tot as van mot en worm geraken of door andere toevallen in vergetelheid raken. Om ze in het geheugen van de onderdanen levendig te houden, heeft men zich al vroeg van stenen, houten, of ivoren en koperen tafelen bediend en getracht die wetten daardoor van langer duur te doen zijn. Maar geen krachtiger middel om wetten in stand te houden is dan ze allemaal in een bundel bijeen te brengen en aan het volk tot algemene gehoorzaamheid voor te leggen’.

OUDE GESCHRIFTEN ZIJN MOEILIK LEESBAAR

Verder gaat hij diep in op een aantal oude geschriften en beschrijft hij de moeite die hij had met het lezen en begrijpen van wat er allemaal, vaak met de hand, in geschreven was. Zijn grootste probleem was hoe om te gaan met onduidelijkheden in het geschrevene en hoe dit later

in zijn placaatboek te verwoorden. Veel steun kreeg hij tijdens zijn zeven jaar durend onderzoek van ‘historieschrijvers’. Die hulp was nodig omdat sommige authentieke stukken, zoals eerder verschenen placaten¹, niet meer te vinden waren. Zo ontving hij op 14 december 1722 zestig dikke delen, die hij allemaal moest doorbladeren om te bepalen wat dienstig was voor zijn boek en daarin ontdekte hij weer dat in sommige geschriften details ontbraken die in eerder uitgebrachte placaten vermeld waren. Dat komt vermoedelijk, dacht hij, “omdat vorige schrijvers geen toegang hadden tot alles wat de bestuurders hadden opgeslagen.” Uiteindelijk concludeert hij dan: “Uit vergelijking van oude en nieuwe wetten, kan men met zekerheid nagaan, dat al hetgeen bij nieuwe wetten niet veranderd is, verstaan moet worden in stand gebleven te zijn. De Fransen, welker manier van rechtspleging geheel en al door de Nederlanders overgenomen is, hebben zeer wel begrepen dat, om een volkomen placaatboek op te maken, men oude en nieuwe ordonnanties dient samen te voegen.”

¹ In dit artikel volgen we de schrijfwijze van toen: placaten, tytels e.d.

EEN BUNDEL ONVERWELKELIJKE BLADEREN

In een achttien pagina's tellende opdracht, gericht aan de Edele Mogende Heeren Staten 's Lands van Utrecht, laat hij weten dat het zijn plicht is deze heren een bundel "onverwelkelijke bladeren aan te bieden, uit welker boezem zij haren oorsprong verschuldigd zijn en hoopt dan op bescherming en handhaving der wetten en voorrechten des Volks. Oude en nieuwe historiën, wilde men die doorwandelen, zouden hier blijkbare proeven kunnen opleeveren. De ervarentheyt heeft het den nabuuren tot hunne groote schade geleert, dat door geloofsdwang en verkrachting der vryheyten en voorrechten des volks, meenigte van menschen, en met hun de welvaart ten lande uytgedreven is". Kortom, zijn opdracht aan de Staten van de provincie Utrecht lijkt duidelijk: Lees mijn boek en zie wat je er mee kunt doen.

WAT LATEN DIE BLADEREN DAN ZIEN?

Deel 1 van zijn Groot Placatenboek begint met een 114 pagina's lange inhoudsopgave. Die is verdeeld in vier registers. De eerste twee gaan over de Staten van Utrecht. De andere twee gaan over de stad Utrecht. Het eerste deel van elk register is op jaartal, het tweede deel is alfabetisch op onderwerp. Dan volgen negenendertig hoofdstukken, tytels genaamd, waarin opgenomen alle door hem verzamelde placaten, verordeningen, instructies, brieven, edicten en reglementen die ergens tussen 953 en 1728 gepubliceerd zijn. Om de lezer een idee te geven wat er in zijn boek is opgenomen doen we eerst een greep uit de tytels die de meeste aandacht krijgen.

VAN BISSCHOP NAAR KEIZER

Tytel 1 bestaat uit 155 pagina's en begint met allerlei brieven van prelaten, dekenen en capitularen van de vijf Godshuizen in Utrecht die "concenteren, dat de bisschop zal moeghen transporterenden ende overgeven de stadt van Vytrecht mitten geheele Nedersticht van Vytrecht, tot behouf van de Keys. Majt. als Hartoege van Brabant, ende Grave van Hollant, in date den 13. Aug Anno MDXXVIII."

Ergo in 1528 krijgt keizer Karel V deze landen in handen. Op 25 oktober dat jaar leggen de inwoners van die landen op de Neude in Utrecht de eed af dat ze de keizer zullen gehoorzamen. Dan volgt een uitvoerige terugblik op de Lantbrief uit 1375 waarin de dan heersende bisschop een deel van zijn macht overdraagt aan zijn onderdanen en de Staten van Utrecht ontstaan.

Het tweede deel van Tytel 1 gaat diep in op wat er allemaal op papier is gezet tijdens het soms gewelddadige bestuur onder keizer Karel V en later onder diens zoon Philips II. Een greep daaruit laat een tractaat zien, gedateerd 30 januari 1548, met daarin eisen wat de landen van Utrecht moeten doen en laten om met de oorlog om te gaan. Dan op 25 oktober 1555 de eed die Karel V aflegt m.b.t. de overdracht van het gebied der Nederlanden aan zijn zoon Philips II.

IV. OVERDRACHT *van Keyser Karel, van het Gebied over de Nederlanden aen synen Soon Philips, den Tweeden, in dato den 25. Octob. MDLV.*

Op 22 april 1578 een ordonnantie om niet met de vijand te onderhandelen. Op 9 april 1609 een tractaat gemaakt in Antwerpen over het twaalfjarig bestand. Op 30 januari 1648 tenslotte een gedetailleerd tractaat van vrede tussen Prins Philips IV, koning van Spanje, en de Staten-Generaal van de geünieerde staten der Nederlanden. Tytel 1 eindigt met de landscheiding tussen de provincie Utrecht en de omliggende landen, waarover twee eeuwen lang is onderhandeld en die op 14 juli 1719 voor akkoord werd getekend.

XIX. VERHANDELINGE *van de Unie, Eeuwich Verbont, ende Eendracht tusschen die Landen, Provincien, Steden en Leden van dien, hier na benoempt, binnen die Stadt Utrecht gesloten, ende gepubliceert van den Stadthuysse, den 29. January, Anno M'DLXXIX.*

Alhier dient gepræmitteert het 1 Art. van de Costuymen van Duc de Alva, by de Regeerders der Stad Utrecht by een vergadert, 't welk aldus luyd.

In den eersten, dat na het schryven en Styl des Lands van Utrecht, het jaar altyd begint, ende afgaat op Korsmis nacht ten twaalf uren.

I. PLACAAT *van den Koning van Spagne, Philip den Tweeden, waar by den aanvang van het Nieuwe Jaar vastgesteld word op den eersten van Januarius, in dato den 16 Junii M'DLXXV.*

Tytel 2 omvat 193 pagina's die diep ingaan op het beleid "Concernerende de Regeeringe en het Gouvernement 's Lands van Utrecht in het algemeen". Zoals in 1586 de samenstelling van de Staten en wie er namens de vijf kapitels zitting nemen, wie namens de burgers en wie namens de edelen. Op 8 juni 1615 een resolutie "waar by verstaan is dat niemand met eenige Prelatuurschappen, Beneficien, Praebenden Vicaryen zal weren begiftigt, tenzij hij doet professie van de ware Gereformeerde Christelyke Religie".

Op 25 oktober 1564 een sententie tussen de proost van St Jan en de procureur-generaal van het Hof in Utrecht over wat een proost wel en niet mag doen. Op 17 juni 1658 een reglement "ter ootmoediger versoeke van de oude ende nieuwe Schepenen van Mydrecht ter beter Regeeringe van de Proostdye St Jans te Utrecht, soo in Politie als Justitie, by de Heeren Gedeputeerden van de Edele Mogende Heeren Staten 's Lands van Utrecht, geordonneerd ende gedecreteerd 17 juni MDCLVIII."

XXIII. PLACAAT *van de Staten Generaal van de Geunieerde Nederlanden, by dewelke, mit de redenen in 't lange in deselve begrepen, men verklaart den Koning van Spangnien vervallen van de Overheyd en Heerschappye van dese voorsz. Nederlanden, ende verbiet synen naam en segel in deselve Landen meer te gebruyken, den 26. July M'DLXXXI.*

Tytel 3 omvat 45 pagina's met allerlei placaten over de bevordering van de ware christelijke gereformeerde religie, de wering van wanordelikheden, de kerken en de schoolordening. Zoals een plakkaat uit 26 aug. 1581 waarbij verboden is de Roomsche religie te gebruiken en op zondag te werken, of onder de preek in herbergen te spelen en te drinken en te dobbelen.

Tytel 4 omvat 15 pagina's met placaten en ordonantien tegen pausgezinden, hun vergaderingen, hun geestelijken, hun scholen, hun bijgeloof, de gesteldheid hunner goederen, de administratie van de roomsgezinden, de gesteldheid van de goederen van geestelijken, van kloosters, van conventen, van ongetrouwde dochters, etc. Zo is er een missive van de Staten gericht aan het Hof van Utrecht en gedateerd 28 april 1609, "ter wering van Paapsche conventiculen, soo als Jesuiten, Papen, Monniken, Bagijnen, etc."

Tytel 6 omvat 23 pagina's waarin beschreven de taken van de politie onder keizer Karel V.

XXVII. BRIEVEN *van Procuratie van Philips den Derden, Koning van Spagne, om met de Staten der Vereenigde Nederlanden te handelen over een Vrede, of Bestant voor vele jaren, gegeven den 10. January MDCVIII.*

XLI. TRACTAAT *van Vrede, tusschen den Doorluchtigsten en Grootmachtigen Prince Philips, den Vierden van dien naam, Koning van Spagne &c. ter eenre, en de Hoog-Mogende Heeren Staten Generaal van de Geunieerde Nederlanden, ter andere syde, besloten in de Stad Munster den 30. January MDCXLVIII.*

Tytel 14 omvat 18 pagina's over hypotheeken, het pachten van landen, kopen van obligaties, borgtochten, tractementen, etc.

Tytel 25 omvat 17 pagina's over het vervoer van passagiers met wagens en schuiten en het vrachtloon van de voerlieden.

Tytel 36 omvat 27 pagina's over omgaan met gedrag van vagebonden, bedelaars, landlopers, heydenen of egyptenaren, melaatsen, leprozen, boomschenders en andere "diergelyke quaatdoenders" in het algemeen.

XVII. ARTICULEN *by het Gerechte van Demmerick en Vinkeveen geresolveert en gearresteert, tot weering van allerhande Vagabunden, Landlopers, Heydenen, &c. en by de Heeren Gedeputeerden van de Ed. Mog. Heeren Staten geapprobeert, den 12 Decemb. MDCXCIX.*

Schout en Schepenen van Demmerick en Vinkeveen respectie, collegialiter vergadert zynde, hebben op de klachten, henluyden voorgekoomen, dat veele vagabunden, genaamde Heydenen, afgedankte soldaten, en matrosen, beedelaas en andere landloopers, sig hoe langs hoe meer in de voorz. Gerechten komen te begeven, en aldaar des nachts en by ontyde, de in- en opgesetenen allerhande insolentien, overlaf, en selfs geweld aandoen, te meer, dewyl in de nabuurige Gerechten van Mydrecht en Wilnis aan de eene, ende die van Waveren, Bockshol, Ruyge Wilnisse en Waverveen aan de andere zyde, tegende voorn. vagabunden en landloopers sterke wacht werd gehouden, en die uyt de Gerechten doen leyden; waar door dagelycks ondervonden wierde, en oock hoe langs foo meer te be-

XV. MISSIVE *van de Heeren Gedeputeerden van de Ed. Mog. Heeren Staten 's Lands van Utrecht, waar by, tot opschuyming van allerley Vagabonden, de Schouten ten platten Lande geordonneert word, acht weeken in haar Distrikt hun op te houden, den 8 Julii MDCCVII.*

VAN KEIZER NAAR BIERTONNEN EN KOEKEBAKKERS

De 32 overige, hierboven niet genoemde tytels, omvatten voornamelijk wetten en bepalingen gericht op de burgerij en geven een beeld van het leven rond de provincie Utrecht tussen 1500 en 1700. Genoemd worden het omgaan met remonstranten, joden en joodse onbeschaamdheden, ordonnanties op de huwelijks staat, behandelen van besmettelijke ziekten, het begraven van doden, beoefening van de chirurgie, onderhoud van armen en het doen van collecten. Eisen gesteld aan ambachten en koopmanschappen, aan koekebakkers, aan molenaars, aan tappers en wijnkopers, aan dienstboden, aan het ijken van biertonnen, botertonnen en biscuittonnen, het fokken van paarden, het verkopen en uitvoeren van paarden, het houden en telen van bijen, publieke verkoop van ossen en koeien, de omgang met zieke beesten en de schade door iemands beesten aangedaan, ook schade door graafwerk of andere dingen aangebracht aan particulier land en gemeene wegen, eisen gesteld aan ontgronding veenlanden, verordeningen over “abuysen en kwade practijken van huysluyden of zij die executien door onbehoorlijke middelen trachten te stremmen”. Kortom te veel om allemaal op te noemen.

Het aanhangsel tenslotte telt 19 pagina's en vermeldt nagekomen 'placaten en ordonnantiën'.

Mochten de lezers van dit artikel nog wensen hebben om bepaalde onderwerpen hieruit nader te belichten, dan horen wij dat graag. ■

Nota: Dat de Bode van Mydrecht, woonende in 't Gerechtsbuys aldaar (zynde een beneficie door den Proost vergunt) jaarlyks aan den ouden Bode, in de wandeling genaamt, Vader Koning, wytkeert, soo lang die leeft, de somme van 200. gulden.

SOMMIEREN STAAT VAN DE PROOSTDYE ST. JANS TOT UTRECHT.

*Inkomsten ende Voordelen, tot de Proostdye
speeterende.*

De Thienden van Wilnis, Mydrecht, Thamen, Cudelsteert, en den Uythoorn, waar onder gehoren enige Gehuchten, als Blocklant, Steenwyk, Steenwyker-velt, verdeelt in Blocken, volgens de Memorien, die jaarlyks by de Schouten van yder District werden overgelevert, zyn over den Jare 1707. verpacht geweest voor

386- 5

Het wapenbord van Waverveen

door Piet Koster

Volgens mondelinge overlevering is het wapenbord van Waverveen jarenlang onvindbaar geweest en bevond het zich tussen 1915 en 1939 niet op de vertrouwde plaats in de Waverveens kerk. Tijdens archiefonderzoek kwam een aantal brieven tevoorschijn die inzicht geven in wat er met dit bord gebeurd is.

AMBACHTSHEER VOLKER VAN WAVERVEEN

Na het overlijden van Hendrikus Johannes Oetgens van Waveren Pancras Clifford (1835-1885), de zoon van Pieter II, was er in deze familie geen meerderjarige zoon als opvolger beschikbaar. De titel van ambachtsheer is toen verkocht aan de heer A. Volker. Arie Volker is geboren op 14 mei 1860 te Dordrecht. Hij was aannemer van publieke werken en overleed op 16 oktober 1921 te Doornspijk. Hij trouwde op 31 maart 1887 te Drumpt met Hendrika Lodewijka ter Meulen, geboren op 19 januari 1862 te Drumpt en overleden op 2 februari 1943 te De Bilt.

Uit hun huwelijk zijn drie dochters geboren, die zich na de aankoop van beide heerlijkheden Volker van Waverveen noemen. De nieuwe ambachtsheer, die evenals zijn voorgangers het predikantstractement jaarlijks ondersteunde, schonk in 1905 bij de komst van dominee J.A.A. Ouwejan aan de Hervormde Gemeente een zilveren kan voor het avondmaal. Een kan die nog steeds in gebruik is. Tevens paste hij zijn naam aan als 'Ambachtsheer Volker van Waverveen'.

In 1915 heeft hij het wapenbord van de Cliffords met toestemming van de kerkvoogdij uit de kerk laten halen om er zijn eigen wapen bij te schilderen.

BORD NAAR BUREAU VOOR GENEALOGIE

Toen in 1927 het bord nog steeds niet terug was gekomen, heeft de kerkenraad van Waverveen contact opgenomen met de vroegere predikant ds. Ouwejan te Fijnaart, met het verzoek of hij wilde bemiddelen om het bord weer terug te krijgen in de kerk te Waverveen. Hij kwam er echter achter dat het bord in het kantoor van het Bureau voor Genealogie in De Haag stond. Dominee Ouwejan is toen samen met twee kerkvoogden daar naartoe gegaan en heeft beslag op het wapenbord laten leggen, om het zo weer in het bezit te krijgen van de hervormde gemeente van Waverveen.

Na dit voorval staat het bord nu alweer ruim 80 jaar op haar vertrouwde plek voor het orgel in de Waverveense kerk (foto Henk Butink). ■

De drie dochters van Arie Volkert van Waverveen

Op een schilderij van Jan Toorop uit 1901 staan de drie dochters van Arie Volkert, ambachtsheer van Waverveen. Dit schilderij bevindt zich nu in het Stedelijk Museum van Amsterdam.

1. Maria Geertruida (Maria)
2. Louise Adriana (Lies); geboren in Dordrecht op 9 augustus 1890, overleden in De Bilt op 11 augustus 1962; gehuwd te Elburg op 18 februari 1931 met Felix Maria la Chapelle
3. Petronella Catharina (Nellie); geboren in Dordrecht op 8 april 1889, overleden in Rhenen op 14 januari 1954; gehuwd te Elburg met Hendrik W.A. van de Koppel.

Wapen gemeente
Uithoorn door de tijd

Uithoorn viert feest

door Chris Woerden

Op 10 februari 2020 viert Uithoorn het feit dat het 200 jaar deel uitmaakt van de provincie Noord-Holland. Daarvoor heeft het echter ruim 500 jaar deel uitgemaakt van het grondgebied dat nu tot de provincie Utrecht behoort. Tot op de dag van vandaag is die ambivalentie jegens beide provincies onder de bevolking aantoonbaar, zeker bij onderwerpen als Amstelhoek en de brug over de Amstel.

DE PROOSDIJ

In de middeleeuwen en onder de Republiek kende men geen gemeenten met precies afgebakende grenzen zoals thans het geval is. Men kende rechtsgebieden, heerlijkheden, ambachten en gerechten aan de ene kant en anderzijds een kerkelijke afbakening

der grenzen. De moeilijkheid in onze contreien is, dat kerkelijke en wereldlijke indeling niet parallel liepen en dat bovendien het wereldlijke gebied van de proosdij van St. Jan te Utrecht niet alleen Uithoorn omvatte, maar ook Mijdrecht, Wilnis, Zevenhoven, Achttienhoven, Thamen en (Stichts) Kudelstaart. In een of meer van

1593 - Situering van Tamel (Thamen aan de Dijk) en De Uijthoorn (Uithoorn. Jacob van Banchem naar Joost Jansz Beeldsnijder (Internet)

1643 - Den Uijthoorn getekend door Valentijn Klotz. Collectie SOUDK.

deze gebieden is dan ook nog sprake van de districten Bezwoeren Kerf (dat overigens wel weer eigen ambachtsbewaarders kende), Blokland, Kromme Meiert, Geerland, Sleeuwijk en Steenwijkerveld. Om de verwarring compleet te maken waren er dan ook nog de buurten De Kwakel en Vrouwenakker. (De Vinkenbuurt behoorde tot Thamen).

THAMEN DELFT HET ONDERSPIT

De naam Thamen was oorspronkelijk gekoppeld aan een buurtschap ter hoogte van de huidige Briandflat en toentertijd dicht tegen de landscheiding tussen Holland en Utrecht gelegen. Het behoorde tot de Proosdij van Utrecht en had een kerkje dat al van voor 1559 dateerde. Door vervening en golfafslag van het Legmeer besloten de inwoners zich te vestigen op het hoger gelegen land aan de Amstel. In 1662 werd daar een nieuwe kerk in gebruik genomen. Beide buurtschappen Thamen werden respectievelijk aangeduid als Thamen aan de Dijk en Thamen aan de Amstel. Thamen aan de Dijk raakte geheel ontvolkt en de naam in onbruik. In 1798 werden Thamen (aan de Amstel) en het veel kleinere Uithoorn ondergebracht in het Departement Zuiderzee en vielen onder wat vroeger de provincie Noord-Holland was. Amstelhoek, Mennonietenbuurt en De Hoef bleven in de voormalige

provincie Utrecht. Hoewel de bestuurders van Thamen heftig protesteerden werd Uithoorn aangewezen als hoofdplaats¹. Men vergaderde vanaf 1801 gescheiden van elkaar, maar onder leiding van dezelfde schout. Die van Uithoorn in Het Rechthuis en die van Thamen in De Vergulde Wagen (Wilhelminakade). In 1811 stelde Thamen onder voorzitterschap van schout Daniël van Commenee zijn eerste (en laatste) eigen begroting op, daartoe verplicht door de Franse bezetter. Op 21 oktober 1811 voegde Napoleon beide buurtschappen samen op grond van hun ligging en van hun onderlinge betrekkingen. Het Rechthuis werd aangewezen als officieel huis van de gemeente.

In 1813 na de val van Napoleon en het herstel van onze onafhankelijkheid werden de oude provinciale grenzen zoveel mogelijk in de toestand van vóór 1795 gebracht. Uithoorn, inclusief Thamen, en Stichts Kudelstaart kwamen per 16 september 1814 weer onder Utrecht. Dat betekende, dat de districten Blokland en Kromme Meiert bij Uithoorn werden gevoegd. Een jaar later verscheen een Koninklijk Besluit (14 november 1815) en kreeg Uithoorn het Stichtse deel van Kudelstaart erbij. Bij hetzelfde Koninklijk Besluit werd de samenvoeging van Uithoorn en Thamen ongedaan gemaakt.

1745 - gravure De Beyer De Uithoorn op Tamen ziende - gravure Jan de Beyer, particuliere collectie, G. v/d Heijden

1618 - Ontwerp voor een Wapen van Thamen door familie Huydecooper, Rijksarchief Utrecht, NL-UtHUA_A350123_000002 (4) Wapenschets.

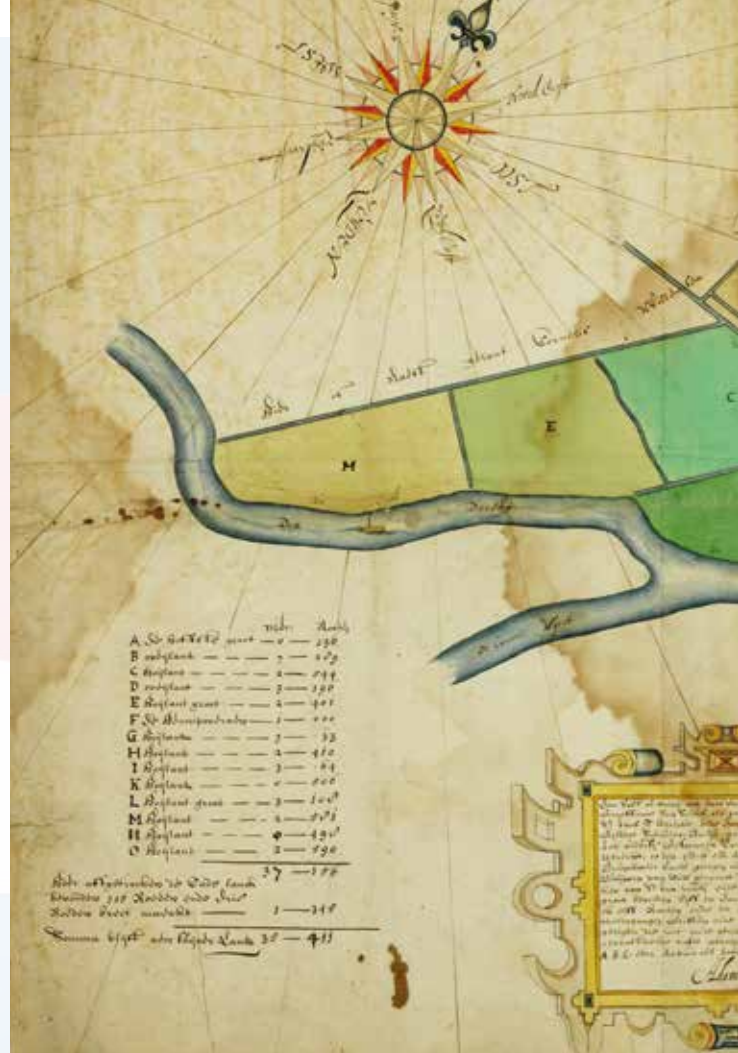
Uithoorn kreeg in 1816 zijn eerste gemeentewapen van de Hoge Raad van Adel. Thamen was in de 17e eeuw in bezit van de familie Huydecooper, die in 1618 een ontwerp liet maken voor een wapen voor Thamen². Het schijnt als zodanig nooit op een wapenbord gezet te zijn en niet bekend in Thamen zelf³.

UITHOORN EN THAMEN NAAR PROVINCIE NOORD-HOLLAND

Op 19 mei 1819 werd de grens tussen de provincies Holland en Utrecht weer in de Amstel en de Drecht gelegd. Stichts Kudelstaart, Thamen en Uithoorn⁴ kwamen onder Noord-Holland. Bij besluit van 29 juni 1820 kwam een nieuwe grens tussen Aalsmeer en Uithoorn tot stand waarbij o.m. het gebied de Vrije Noordveen tot dan behorende bij Nieuwer-Amstel (Amstelveen) tussen Aalsmeer en Uithoorn werd verdeeld. Op 10 februari 1820 werden Thamen en Uithoorn definitief verenigd. Een poging van enkele ingezetenen van Amstelhoek en de Mennonietenbuurt in 1940 ondernomen om bij Uithoorn te mogen behoren op grond van economische en sociale oriëntatie, leed schipbreuk.

VERDER TERUG IN DE TIJD

De namen van de meeste dorpen in de omgeving dateren uit een vroegere periode dan die van Uithoorn. Kudelstaart komt in 1252 in een officieel stuk voor en als men een beetje chauvinistisch is al op 12 maart 1237 onder de naam Schonedorp. De vroegste vermelding van een kerk in Vinkeveen dateert uit 1395, maar de naam komt al eerder voor. Voor de vroegste vermelding van de naam Mijdrecht gaat men uit van 1216, die van Wilnis (Willis) zou uit 1085 dateren⁵.

1654 - Kaart Proostdij: Uijthoorn door Adam van Vianen, Rijks Archief

Historicus C.L. Verkerk heeft belangrijk onderzoek verricht naar de vroegste vermelding van Uithoorn. Hij trof de naam Uithoorn voor het eerst aan in een akte uit 1322. Het gebied viel toentertijd tot aan 1819⁶ onder het Utrechtse c.q. de Proostdijlanden van St. Jan. Zijn onderzoek is tot op heden niet achterhaald door nieuwe feiten.

UTE HOIRNE EN WTHOORN

In de vroegste vermeldingen van Uithoorn is de plaatsnaam altijd voorzien van een lidwoord: de Uythorn, de Uuthorne etc. Door assimilatie werd het 'Nuythoorn = Nuythoorn' en uiteindelijk, vanaf de achttiende eeuw pas, 'Uithoorn'. Deze Friese naam betekende eenvoudig: uithoek of de uiterste hoek en wel de uiterste hoek van land met water: land in de hoek gevormd door het Zijdelmeer (Simeer) en de Amstel.

Het gaat bij de oudste vermeldingen van de naam de Uithoorn om de hoek land tussen Amstedijk-Zuid en Boterdijk. Ter hoogte van café 'Herbergh 1880', dus op de uiterste punt van dat stuk grond, heeft een boerderij gelegen die waarschijnlijk dezelfde naam droeg. Deze hofstede lag juist op de hoek van het land dat Steenwijkerveld werd genoemd en, naar de boerderij,

Utrecht, NL-UthUA_A336355_000001.

langzaam maar zeker werd aangeduid als de polder van Den Uythoorn of de Uythoornse polder. Zeer opmerkelijk is dat niet, als men weet, dat de hofstede en een groot deel van het Steenwijkerveld behoorde tot het “bruijckweer lants gelegen onder der gerechte van

den Wthoorn, van outs genaemt: der heeren proosten bruijcker van St. Jan”. Zo noemde de gezworen landmeter van het Hof van Utrecht, Adam van Vianen, het stuk land dat hij opmat op 4 en 5 april 1654 voor de bezitster van de proostdij van St. Jan, Amalia van Solms⁷. Dat wil dus zeggen dat Adam van Vianen de boerderij met bijbehorend land (plm. 35 ha) op die data opmat en in kaart bracht zoals het geheel al lang in bezit en gebruik was van de proost van St. Jan. Hij tekende⁸ slechts een hofstede, een molen, een mole-naarswoninkje, Het Rechthuis (direct ten noorden van het verlaat van het Zijdelmeer naar de Amstel), de brug aan de Uithoorn en een schip op de Amstel, omdat de proost alleen geïnteresseerd was in zijn landbezit⁹.

VROEGSTE VERMELDING VAN DE NAAM UITHOORN?

In 1427 worden de inkomsten uit de hofstede (waarin de verwijzing naar De Uijthoorn) en uit de verpachting van de visrechten in de Amstel en de Legmeer na elkaar in de rekening geboekt. Deze visrechten “in de Lecmeer, Simeer ende Amestel” kreeg de proost in 1311 van bisschop Gwijde van Utrecht¹⁰. Die visrechten zijn een mogelijk aanknopingspunt naar een vermelding 105 jaar vroeger dan die uit 1427. Op 4 mei 1322 gaf graaf Willem III een rente van veertig schellingen Hollands per jaar aan Elburch van Ute Hoirne. Willem schonk deze rente in ruil voor de visrechten in de lepensloot (bij Diemen) en in de Walen (in Amsterdam), die Elburch en haar broer Walich van bisschop Gwijde van Utrecht voor diens dood in 1317 hadden

1322, 4 mei - Charter met vroegste vermelding van de naam Ute Horne (Uithoorn). Nationaal Archief Den Haag, 3.01.06.316.

verkregen¹¹. Mogelijk is de schenking van het bezit van de visserij in de Iepensloot gedaan in ruil voor de toewijzing van de visserij in het Legmeer/Amstel aan de proost en ook de daaraan verbonden hofstede Ute Hoirne, waarvan Elburch en Walich tot dan toe bezitters waren.

Historicus C.L. Verkerk gaf aan dat in 1654 de naam Wthoorn gekoppeld kan worden aan een strook grond waarop o.a. de hofstede Ute Hoirne staat afgebeeld. In de eeuwen die volgden nam de bebouwing toe in noordelijke richting. Het Rechthuis bij den Uijthoorn is er een voorbeeld van, gevolgd door de Heerenweg (Schans). Langzamerhand verdween de aanduiding “bij den Uijthoorn” en kwam men die rond 1660 alleen nog tegen bij “Thamen bij den Uijthoorn” ter onderscheiding van Thamen aan de Dijk.

Op 4 mei 2022 vierden wij niet het 700-jarig bestaan van het dorp Uithoorn, maar het feit dat de vroegste vermelding “Uithoorn” zeven eeuwen geleden genoteerd werd. ■

Bronnen

- De grenzen van Uithoorn sinds 1812, De Lange Brug 1976, nr. 1, G. Schrijvers.
- Rapport der provinciale commissie ter bestudering van de gemeentelijke indeling van Noord-Holland, 2e deel (1959).
- Korte geschiedenis van de grenzen van de provincie Zuid-Holland, Verslag over het jaar 1962 gedaan door G.S. aan prov. staten van Zuid-Holland. Drs. J. L. van der Gouw.
- De eerste en laatste begroting van Thamen, De Lange Brug 1982, nr. 1, P. Schat.
- De vroegste vermelding van Uithoorn?, De Lange Brug 1977, nr. 2. C.L. Verkerk.
- Aardrijkskundig Woordenboek, A.J. van der Aa, deel 11, pag. 116 en 117, J. Noorduyt & Zoon, 1848.
- Archief familie Huydecooper, Tekening t.b.v. een ontwerp van het Wapen van Thamen, 1618, Utrechts Archief 4.1.03.1223.

De volledige tekst van de oorkonde luidt als volgt:

Wi Willaem, grave van Heynn(egouwen), van Holland etc. maken cond allen luden dat wi Elburch van Ute Hoirne ghegheven hebben ende gheven viertich scellingen holl. siaers also langhe als hi¹² levet. Ende dese renten jaerlix te horen live hebben wi hoir berviist iaerlix in te nemen toit onser vrouwen daghe in septembre die na den oechst es. op onse viskerie van Aemstelredamme. Ende ombieden ende bevelen narenstelijke onsen rentemester aldair die nu es of hier na wesen sal, dat hi hoir betail dese renten voisc, telken onser vrouwen daghe alse voirs. es, also langhe als si levet, van den ersten vervalde die ons verscinen zullen van onser viskerien voirs. Ende na hare doit comd dese rente voirscreven quite ende vri an ons. Ende hier bi heeft ons die voirn, Elburch ende Walich hoir broeder quite ghesconden alsulc goed ende viskerien als onse lieve here ende oem die biscop Ghye van Utr(echt), dair God die ziele of hebben moet, hem ghegheven ende verleent hadde, dats te wetene: die viskerie in Yppen sloet ende in den Waden¹³, dair is des biscops Ghyen brieve of hadden, die si ons ophedraghen hebben ende es ghescoert. Ende ombieden onsen rent(mester) van onsen lande van Aemstel dat hi Elburch voirn. alle iare betale hoir renten ten daghe voisc. Ende dat hi van hoir neme enen brief van kennessen dat hiermede rekenen mach in siire rekeninghe. In orkonde desen brieve etc. Ghegheven in die Haghe des dinxendaghes na meye dach int jaer ons heren M CCC twe ende twintich.

- 1 Uithoorn, zeven eeuwen geschiedenis, drs. P.J.J.M. van Wees. Thamen kende ruim 200 inwoners meer dan Uithoorn.
- 2 Utrechts Archief, Archief Huydecooper, 4.1.03. Heerlijkheid Thamen, 1223 Tekening ten behoeve van het ontwerp van een Wapen voor Thamen.
- 3 Van der Aa (Aardrijkskundig Woordenboek, deel 11, blz. 116) schrijft dat er geen afbeelding bekend is, maar dat op een veld van zilver een schip zonder roer heeft gestaan in natuurlijke kleur.
- 4 Zonder Blokland en de Kromme Meiert.
- 5 Van Wees, Uithoorn zeven eeuwen.
- 6 Het maakte dus 500 jaar deel uit van een ander gebied dan “Noord-Holland”.
- 7 B. M. de Jonge van Ellemeet, Inventaris van het archief van het kapittel van St Jan (niet uitgegeven), nr. 963).
- 8 A = hofstede; B en D = weiland; F = kleine stroken hennipwerven; C, E, G - O = hooiland.
- 9 Dat dit land van ouds tot de goederen van de proostdij behoorde, blijkt uit een rekening van inkomsten van de proostdij uit 1427.
- 10 Gwijde van Avesnes (Guy van Henegouwen) (ca. 1253 - Utrecht, 28 mei 1317) was bisschop van Utrecht van 1301 tot 1317. Bisschop Gwijde was de broer van graaf Jan van Henegouwen en Holland. Hij werd pas in 1309 als wereldlijk vorst erkend. In 1311 nam hij deel aan het eerste Concilie van Vienne. Gwijde van Avesnes wist goed te laveren tussen de verschillende partijen in het Sticht en in de stad en bracht zo een evenwicht tot stand. Hij beheerde de bezittingen van de heren van Amstel (Amstelland) en van Woerden (de stad Woerden), en verleende als zodanig in 1306 stadsrechten aan Amsterdam. Na zijn dood vervielen de lenen definitief aan de graaf van Holland. Gwijde van Avesnes had twee dochters: Maria, gehuwd met Arnoud van Amstel van IJsselstein en Aleid, gehuwd met Otto II van Heukelom heer van Asperen en Hagestein.
- 11 Algemeen Rijks Archief, Den Haag. Leenkamer, inv. nr. 29, = E. L. 31, folio 3 recto.
- 12 Uit het vervolg blijkt dat i bedoeld is.
- 13 Lijkt een verschrijving voor Walen (zie de baljuwsrekeningen van Amstelland, uitgegeven door H. C. Hamaker, De rekeningen van de graven van Holland, Utrecht, 1875, p. 265, 308, 377, 378.

De Nederlandse Hervormde kerk te Wilnis

Beeldverhaal met foto's en bijschriften uit de nalatenschap van Herman van Soest

De hervormde kerk van Wilnis staat op grondgebied van de voormalige gemeente Oudhuiden. De Kerkstraat was de grens tussen beide gemeenten. Vanouds stond op deze plaats een rooms-katholieke kruiskerk uit 1563.

“In 1275 wordt voor het eerst in de geschiedenis van Wilnis/Oudhuiden over een kerk gerept... Omstreeks 1563 wordt er een stenen kerk gebouwd. Deze heeft dan nog een rooms-katholiek karakter... Kennelijk wordt de kerk in 1563, of althans de toren, niet zo stevig gefundeerd, want in 1611 valt de toren om...

Het opschrift van enkele stenen getuigt daarvan: *‘Door Godts macht sterck; en het fundament swack; Van deze kerck; de toeren afbrack’*

Op 26 augustus 1612 wordt er begonnen aan de herbouw: *‘Sij is gebouwet fris; op 't fondament goet; want elcke pael is. Twee en veertig voet.’* De nieuwe toren is in 1613 gereed.”¹

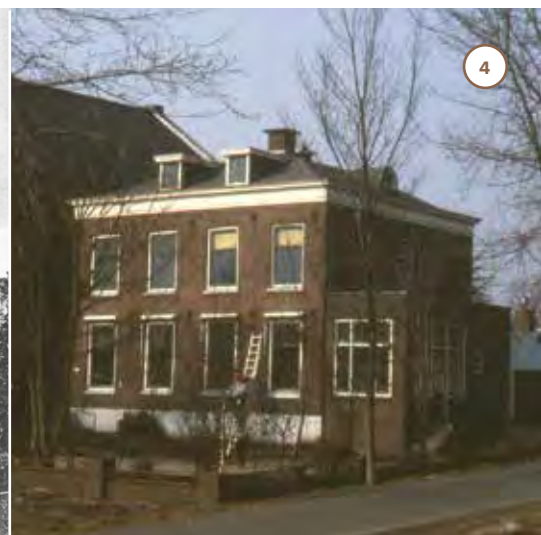
Hiernaast een foto (1) van de herdenkingssteen (nu ingemetseld in de consistorie) voor de herbouw van opnieuw een nieuwe kerk, die was begonnen op 26 augustus 1739 en gereedgekomen in 1742. De verwijzing is naar de inwijdingspreek van de toenmalige ds. Hendricxsen.

Foto 2: Interieur met stoelen voor de vrouwen in het midden en de banken voor de mannen eromheen; de stoelen zijn met de restauratie omstreeks 1950

vervangen door banken.

Foto 3: De kerk omstreeks 1925.

Foto 4: De pastorie omstreeks 1980.

¹ Uit ‘Wilnis: over Vroeger en Nu’, Groenendijk, Van Soest en Veenstra, Wilnis, november 1999, p. 97.

5

6

Foto 5: De middelste van drie kroonluchters, de zogenaamde Koning uit 1649. Deze weegt 200 kg en de bal is van massief koper. Bij de torenval in 1876 zijn de kroonluchters beschadigd en is de luchter, die het dichtst bij het orgel hing, gebruikt voor de restauratie van de andere twee; de derde is op het Waterlooplein in Amsterdam gekocht. De vorm en de bal wijken iets af van de andere twee.

Foto 6: Het avondmaalstel komt oorspronkelijk uit een kerk in Amstelveeld en is een schenking van een gemeentelid.

Foto 7: De preekstoel met antiek klankbord en koperen bogen voor het doopfont, de psalmborden zijn gemaakt door Arie van Vliet.

Foto 8: Orgelfront uit 1760; dit komt uit een Rooms-Katholieke kerk in Kralingen, destijds gekocht voor f. 300,-. De bouwer is J.J. Moreau, zoon van de vermaarde orgelbouwer Jacob François Moreau². Op het front de tekst: Alles wat ademt heeft love de Heere Halleluja.

Foto 9: idem door Henk Butink; een uitgebreider verhaal over Rondeveense kerkorgels met foto's van Henk

² Uit 'Wilnis: over Vroeger en Nu', Groenendijk, Van Soest en Veenstra, Wilnis, november 1999, p. 101.

10

11

12

13

14

15

Butink hebben we in het artikel van Piet Grundmann in de Proosdijkoerier van maart 2016 geplaatst...

Foto 10: Diaconiekist van ijzer, waarvan het dwarsijzer voor de verzekering van het slot ontbreekt, geopend met de boeken om voor te lezen door de ouderling van dienst en formulieren, registers en de wet.

Foto 11: De voorzijde van de toren met links daarvan de drie diaconiehuysjes, jarenlang bewoond door de fam. Schaaphuizen en Van der Lagemaat.

Foto 12: Kerkstraat met oude huizen van Van Yperen en Van der Lagemaat (maquette Jan Bluemink).

Foto 13: De diaconiehuysjes, oorspronkelijk van rond 1750, zijn afgebroken in 2009.

Foto 14: Schetsmatige oude plattegrond van kerk en kerkerf op een schaal van 1:500.

Foto 15: Schilderij van de kerk in de sneeuw.

Foto 16: Tijdens de restauratie van de kerk (2010) wordt de haan van de toren gehaald. De haan en het kruis dateren van 1613. De haan was wel aan een opknapbeurt toe.

Foto 17 en 18: Met behulp van een hoogwerker wordt later ook de klok weer teruggeplaatst (2010). ■

Onrust na opheffing Vinkeveense kermis

door Piet Koster

De kermis van Vinkeveen genoot een buitengewone populariteit onder de plaatselijke bevolking. Dat kwam mede door de weinige andere verzetjes die er in die tijd waren.

De Vinkeveense kermis heeft zich vele eeuwen weten te handhaven, ondanks de tegenstellingen, die hierdoor begin vorige eeuw de plaatselijke gemeenteraad wel eens tot beroering brachten.

Reeds in 1875 verzocht de kerkenraad van de Hervormde Gemeente, de jaarlijkse kermis, die toen werd gehouden midden in het dorp - tussen het voormalige Bondsgebouw en het terrein van 'De Adelaar' - geheel af te schaffen; "dan wel een wijziging aan te brengen dat de kramen en tenten in den avond van zaterdag geheel ontruimt zijn en den dag des Heeren niet op

die net zijn veertigjarig jubileum achter de rug had, het leger te hulp moest roepen om in het dorp de orde te herstellen. Men vertelt, dat er een heel bataljon huzaren naar Vinkeveen kwam om de zaak in de hand te houden. Tijdens deze actie schijnt er een huzaar van zijn paard te zijn getrokken of gevallen, waarbij hij zijn bajonet is verloren. Het verhaal gaat dat deze bajonet, nu alweer 135 jaar, op verschillende plaatsen in Vinkeveen verborgen is geweest.

Misschien is de tijd rijp, dat deze oude historische bajonet na al die tijd weer in de openbaarheid komt? Zie onderstaande illustraties.

De bajonet blijkt nog geheel compleet te zijn, met het originele foedraal. Op dit moment maakt het object deel uit van de collectie van het Poldermuseum van Jan Compier.

schandelijke wijze te zou worden ontheiligd”.

In de gemeenteraad was toen geen meerderheid om dit besluit te nemen. In 1884 werd de kermis op aandringen van de kerkelijke autoriteiten, door de gemeenteraad geheel afgeschaft.

Toen men in 1884 dit besluit had genomen, had men de poppen aan het dansen. Er kwam een compleet volksoproer; zo zelfs dat dorpsveldwachter G. J. Kruijf,

Uit informatie blijkt het foedraal gemaakt te zijn van plantaardig geloooid tuigleer, met de hand genaaid met een zadelmakers steek.

Het foedraal heeft een messing punt met knop en een messing bevestiging voor de koppelriem. Het is gegraveerd: ORR 118 40 R.R. 112

Op de sabel staat: P.D. Lüneschlos Solingen, terwijl op het handvat staat: 61 RD 3.35. ■

Boeren geselschap

door Gerbrand Adriaensz. Bredero 1585 -1618

- 1 Arend Pieter Gijsen, met Miewes Jaap en Leen
en Klaasjen en Kloentjes, die trocken t'samen heen
Na 't Dorp van Vinckveen
Wangt ouwe Frangs, die gaf sen angs,
Die worden of eeren.
- 2 Arent Pieter Gijsen die was so reyn int bruyen
Sen hoedt met bloem fluwiel die sat hem vrij wat kuyn,
Wat scheefjes en wat schuyn
So datse bloot ter nauwe noot
Stongt hallif op sen kruyn.
- 3 Maar eeuwes, en Leentjen en Jaapje, Klaas en Koen
Die waren ekliedt noch op het ouwe fitsoen
in 't root, in 't wit in 't groen
in 't grijs in 't grauw in 't paars in 't blaauw
Gelijck de huysluy doen
- 4 Als nou dit vollckje te Vinckveen anquam
Daer vong dese en Teunus en Jan Schram.
En Dirck van Diemerdam met Symen Sloot
en Jan de Doot
met Tijs en Barent Bam
- 5 De meysjes van de Vecht en van de Vinckebuurt
Die hadden heur tuychje te wongderlijck eschuurt
O se waren so eguurt! Maar denck iens Fy had lange Sy
Heur Onger-nem ehuurt.
- 6 Sy gingen in 't selsip daar worden so eschrangt.
Gedroncken, gesongen, gedreumelt en gedangst.
Gedobbelt en gekrangst.
Men riep om wijn, het moest soo zijn.
Elck Boerman was en Langst.
- 7 Maer Mieuwes en Trijntje, die soele slechte soy
te swroet, och 't was
Die liepen met menkander uyt en huys in 't hoy.
Met suck geflickefoy.
En suck gewroet, och 't was soo soet.
Mijn docht het was soo moy.
- 8 Aelwerige Arent die trock het ierste mes
Tuege Piete Kranck-hoofd en Korselige Kes.
Maar Brangt van Kaalenes
Die nam een greep, hy kreegh een keep
Mit nog een boer vijf zes.
- 9 De meyajes die liepen en lieten het geschil.
Kannen noch kandelaers, nog niet en stonger stil;
Moar Kloens die stack en hil [haalde]
Soo dapper uyt, dat een Veen-puyt
Daer doot ter aerden vil.
- 10 Symen nam de rooster, de beusem en de tangh.
En wurreose Ebbert en Krelis vuer de wangh
Het goetjen gingh sen gangh.
Het sy deur 't glas of waer 't dan was.
Mijn blyven was niet langh.
- 11 Ghy Heeren, ghy Burgers vroom en wel gemoet.
Mijdt der boeren feesten, sy zijn selden soo soet
Of 't kost yemant zijn bloet.
En drinck met mijn een roemer Wijn.
Dat is jou wel soo goet.

Afbeelding afkomstig van Wikipedia; gedicht aangeleverd door Piet Koster.

Stoeptegelproject Dorpsstraat Mijdrecht

door Wiesje Dijkxhoorn en Jaap Meulstee

Luchtfoto van Mijdrecht van rond 1960.

Linksboven Nutslaan, spoorlijn en station; helemaal rechts de Gereformeerde Kerk

Linksonder de Janskerk met rechts daarnaast de Koekfabriek en nog iets meer naar rechts het restant van de korenmolen van Gille.

In het midden van de foto de Stationsweg en het oude gemeentehuis. Er is inmiddels heel veel veranderd...

Vanuit een gemeentelijk project, betreffende het aantrekkelijker maken van het winkelgebied in Mijdrecht, kwam het initiatief om in de Dorpsstraat van Mijdrecht een aantal historisch getinte siertegels in het trottoir te plaatsen. Rob Blans ontfermde zich over het project en Wiesje Dijkxhoorn verzamelde foto's en teksten rond dit stoeptegelproject met inbreng van diverse voormalige bewoners van de verschillende panden en enkele andere geschiedeskenners. Hans van Zwieten maakte eind januari foto's van de hierna beschreven locaties.

Plattegrond Dorpsstraat met locaties stoeptegelpoject.

In de Dorpsstraat liggen nu tien van deze tegels met daarop een foto van de situatie in vroeger tijd en een korte toelichtende tekst. Het project is gefinancierd door Shopping Mijndrecht en de Historische Vereniging De Proosdijlanden.

In dit artikel vertellen we over de verschillende gebouwen, die op de tegels zijn afgebeeld.

Foto boven: Voorbeeldtegel Schoenmakerij.

Foto onder: Huidige situatie.

1 191 DORPSSTRAAT 64 SCHOENMAKERIJ - CA 1875

Arie Rijkenberg begint in de negentiende eeuw op deze plaats een schoenmakerij, die hij tot zijn overlijden in 1888 bestierde. Zijn zoon Gerrit Rijkenberg, ook schoenmaker, gaat met het bedrijf verder tot 1911. Daarna neemt diens knecht Hendrik Rood het over. Schoenmaker Rood woonde er van 1914 tot 1931 en is later naar nr. 65 aan de overkant verhuisd.

Cornelis Posdijk begon op nr. 64 een textiel- en manufacturenzaak en woonde er dertig jaar. Daarna gebruikte krantenman en postbesteller Kees Posdijk het pand alleen als woonhuis. Later woonde Van der Wilt er, na de opbouw van het verbrande pand op de hoek van de Dorpsstraat en de Helmstraat.

In 1982 opende in de voormalige schoenmakerij van Rood de boetiek 'Het Riddertje' van Marjon Spijker - de Ridder. In 1986 kwam hier een bloemenwinkel en later een stomerij. De laatste eigenaar was Wilco Spijker. In de nacht van 11 op 12 april 2008 is het pand volledig uitgebrand.

Schoenmakerij (ca. 1875)

Dorpsstraat 64: Arie Rijkenberg begint in de negentiende eeuw op deze plaats een schoenmakerij, die hij tot 1888 bestierde. Zijn zoon Gerrit gaat met het bedrijf verder tot 1911. Daarna neemt diens knecht Hendrik Rood het over. In 1982 kwam in de voormalige schoenmakerij van Rood de boetiek "Het Riddertje". In 1986 kwam werd het een bloemenwinkel en later een stomerij.

www.shoppingmijndrecht.nl
www.proosdijlanden.nl

2 DORPSSTRAAT 59 | DROGISTERIJ NAP - FOTO 1957

Begin twintigste eeuw was hier de wagenmakerij van Van Geest. Nap senior heeft dit pand met een kleine aanbouw in 1946 gekocht. In 1953 werd een deel van het pand afgebroken omdat de gemeente de Kerkvaart wilde verbreden. De gevel langs de Kerkvaart dateert uit die tijd.

Bij de sloop heeft men een collectie gouden munten gevonden onder het stukje verdwenen huis. Nadat de munten in het Gemeentehuis hebben gehangen, zijn deze op mysterieuze wijze verdwenen.

Drogisterij Nap heeft hier tot 2017 gezeten. In 2017 werd het pand gesloopt ten behoeve van het project Molenhof.

Foto links: Het pand van drogisterij Nap voor de sloop.

Foto rechts: Dezelfde plek begin 2019 tijdens de aanbouw van de nieuwe Molenhof.

3 DORPSSTRAAT 57 | STELLINGMOLEN HET LAM - 1853

Tegenover 'De Lindeboom', op de plek waar nu Hoogvliet is gevestigd, stond de stellingmolen Het Lam. In 1900 werd Arie Gilles sr. hier molenaar. In 1921 braken de as en de wieken eraf; waarschijnlijk vanwege de verkeerde behandeling van de vang zijn de wieken tijdens een zware storm afgebroken. Op de omloop van de molen werden o.a. op Koninginnedag concerten gegeven. Na de storm was de molen jarenlang niet in gebruik. In 1951 en 1954 brak er brand uit. In 1962 werd hij gesloopt.

Foto links: De molen van Gille met zicht op de Janskerk, richting Oosten.

Foto rechts: De Kerkvaart met zicht op de Janskerk en supermarkt Hoogvliet in aanbouw (begin 2019) op de plek waar ooit de molen stond. Het huis rechts is de nieuwe woning van de familie Van Beek (zie ook de Proosdijkoerier nr. 2 van juni 2017).

4 DORPSSTRAAT 59 | BISCUITFABRIEK DE LINDEBOOM - 1895

Op de plaats waar nu het winkelcentrum 'De Lindeboom' staat, begon Pieter van Doesburg in 1826 samen met zijn vrouw Arnolda een bakkerij annex kruidenierswinkel in de Dorpsstraat. In 1869 gaat zoon Bernardus van Doesburg met de zaak verder.

In 1897 woedde in het winkelhuis een felle brand. Het is daarna in grotere omvang teruggebouwd. In 1897, na het overlijden van Bernardus, zet zijn weduwe de zaak voort. De kinderen Arnoldus, Willem en Wijnand zijn dan nog jong. Maar later groeide onder leiding van de drie zoons de 'Biscuitfabriek De Lindeboom' uit tot een internationaal bedrijf

Begin 1900 is Arnoldus de uitvinder van de frou-frou, de belendende percelen en gebouwen werden opgekocht voor uitbreiding van de fabriek. In 1905 wordt er een stoommachine geplaatst en een schoorsteen gebouwd van 18 meter hoog. In 1906 heeft de fabriek al 105 personen in dienst.

In 1916 is er een tweede grote brand. Opnieuw wordt het gebouw hersteld. Er zijn dan 400 werknemers in dienst. Het bedrijf wordt tussentijds verkocht aan concurrent Van Melle, maar in 1937 is het teruggekocht door Wijnand van Doesburg. Begin jaren zestig van de twintigste eeuw komt de Drogerijen Maatschappij erin en in 1967 komt hier het in de jaren 2017 - 2018 compleet gerenoveerde winkelcentrum 'De Lindeboom'.

Over De Lindeboom is veel meer te vertellen; zie hiervoor het artikel van Stef Veerhuis op pagina 4 e.v. van deze Proosdijkoerier.

Foto linksboven: De achterzijde van de koekfabriek De Lindeboom eind negentiende eeuw.

Foto rechtsboven: Zelfde locatie begin 2019, uitbreiding Boni.

Foto linksonder: Koekfabriek aan de zijde van de Dorpsstraat met links de winkel van Doesburg.

Foto rechtsonder: Winkelcentrum De Lindeboom aan de zijde van de Dorpsstraat (2019).

5 DORPSSTRAAT 29 | DOKTERSHUIS - 1878

Verschillende huisartsen oefenden hun praktijk uit op de plek waar nu Miller en Monroe is gevestigd, alvorens dokter C.L. van den Berg hier kwam wonen. De foto, met een fraai dorpsgezicht dateert uit 1920. Het laat links de dokterswoning zien, met voor de deur van het koetshuis de T-Ford van de dokter. De weduwe van de dokter heeft hier tot 1994 gewoond. Het huis bleek echter ernstig verwaarloosd en een restauratie zou erg kostbaar geweest zijn. In 1996 werd het monumentale pand afgebroken.

- Foto linksboven: Zicht op de Dorpsstraat honderd jaar geleden, in Noordelijke richting.
- Foto rechtsboven: Het huidige winkelpand van Miller & Monroe op Dorpsstraat nr. 29, met daarnaast op nr. 31 Wonders fashion, waar voorheen het koetshuis stond.
- Foto linksonder: Zicht op de Dorpsstraat anno 2019.
- Foto rechtsonder: Idem met T-Ford (in het kader van 'Fotoshopping' Mijdrecht).
- Foto hiernaast: Voorbeeldtegel Doktershuis.

Doktershuis (1878 – 1996)

Op Dorpsstraat 29 stond ooit een woonhuis waarin diverse huisartsen hun praktijk hebben uitgeoefend alvorens dokter C.L. van den Berg hier kwam wonen. Links de dokterswoning met voor de deur van het koetshuis de T-Ford van de dokter. In 1996 werd het monumentale pand afgebroken.

www.shoppingmijdrecht.nl
www.proosdijlanden.nl

6 DORPSSTRAAT 23 | NOTARISHUIS - CA 1725

In 1988 onderging dit prachtige gebouw, gebouwd in Lodewijk XIV-stijl, een grondige restauratie. Van oorsprong waren het twee panden, een koetsierswoning en een paardenstal. De oorspronkelijke koetsierswoning en paardenstal werden verbouwd en doorgetrokken naar het woonhuis om te dienen als kantoorruimte. Drie generaties Van der Heijden, allen notaris, woonden hier.

Ook architect Van Walbeek is enkele tientallen jaren bewoner van dit huis geweest. In 1988 kocht Assurantiemaker Koedam dit prachtige gebouw, waarna het grondig is gerestaureerd. In januari 2019 heeft wethouder Beckers aan mevrouw Emily Koedam het eerste 'nieuwe' monumententegeltje uitgereikt.

Foto links: Het notarishuis in oude glorie.

Foto rechts: De situatie nu.

7 DORPSSTRAAT 16 ZIJWEG | GEMEENTEHUIS 1884

Op de plaats van het huidige gemeentehuis werd in 1828 het eerste gemeentehuis van Mijdrecht gebouwd. Vanaf 1878 werd een deel van de benedenverdieping verhuurd aan het post- en telegraafkantoor. De toegang tot het postkantoor liep tot 1910 via de ingang van het gemeentehuis. In 1977/78 werd dit monumentale pand afgebroken.

Foto links: Gemeentehuis Mijdrecht met links op de achtergrond de Janskerk.

Foto rechts: De situatie op het Raadhuisplein nu: met links appartementen, in het midden het carillon en rechts het huidige gemeentehuis. Het zicht op de Janskerk is verdwenen.

8 DORPSSTRAAT 19 | RECHTHUIS - FOTO 1915

Sinds 1840 spreekt men in Mijdrecht over het Rechthuis. Dit Rechthuis was ooit een logement, hotel, stalhouderij, uitspanning. Achter het vroegere pand konden de kerkgangers hun paarden stallen. Later stonden hier ook de brandweerauto's. Het grindpad rechts van het gebouw werd ver na de oorlog omgedoopt tot Raadhuislaan. In 1937 kwam het pand in handen van Van Doesburg. In de oorlog werd het als lagere school gebruikt. Het sfeervolle (eet) café is sinds 1987 in handen van Gerrit Verweij. In 2014 heeft het pand een grote metamorfose ondergaan en heeft men getracht het in een enigszins authentieke staat terug te brengen.

Aangaande de benaming van het Rechthuis bestaat de nodige verwarring.

Op de hoek van de Dorpsstraat en het huidige pleintje naast De Lindeboom stond ooit een ander etablissement, het huis van Klaas Jansen, waar tot 1870 de gemeenteraad van Mijdrecht vergaderde en waar soms ook recht werd gesproken. Dit pand stond rechts naast de biscuitfabriek op huisnummer 52. In 1878 verhuisde de raad naar het nieuwgebouwde gemeentehuis en ging dit pand verder als woonhuis.

Zie ook de Proosdijkoerier van december 2012 p 148/149 en de editie van december 2018 p 148.

Foto's boven: Het Rechthuis door de jaren heen.

Foto hiernaast: Voorbeeldtegel Het Rechthuis.

9 DORPSSTRAAT ROND 1900

Linksvoor op nr. 5 stond de sigarenzaak van Pieneman en rechtsvoor op nr. 6 was het pand van bakkerij Verboom, later klokkencentrum en juwelierszaak.

De sigarenwinkel van Gerrit Pieneman was destijds een modern, nieuw ‘sigarenpand’, met een magazijn, inpakafdeling en tabakskerverij. Het bedrijf had zelfs een eigen sigarenmerk: ‘Rundervreugd’.

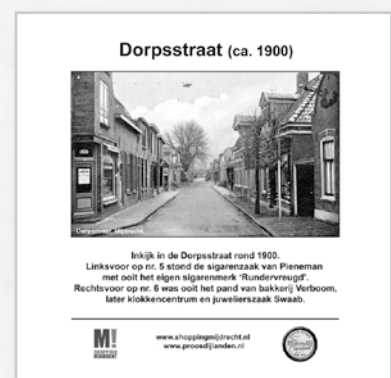
In 1900 laat schoolhoofd Jacobus van Nieuwenhuizen het prachtige pand bouwen op nummer 8, op de kleurenfoto hierboven links. Ooit was dit het eerste huis in Mijdrecht met elektriciteit. Op nummer 6 was oorspronkelijk een bakkerij. Meester bakker Verboom sr. verkoopt in 1947 voor 8000 gulden het winkel-woonhuis op nr. 6 met bakkerij, werkplaats, werf en tuin aan Jan Thomas Verboom jr. Ook hij is meesterbakker. Dit pand werd in 1979 het klokkencentrum, later juwelierszaak van Swaab. Bij de nieuwbouw in 2009 werd een fraaie waterput ontdekt. In de Nieuwe Meerbode van 15 december 2010 heeft Joop Frankenhuizen dit pand uitgebreid beschreven.

Foto linksboven: De Dorpsstraat gefotografeerd in Noordelijke richting, met rechts de even nummers.

Foto rechtsboven: De Dorpsstraat nu vanuit hetzelfde perspectief.

Foto linksonder: Dorpsstraat nr. 8 in de huidige tijd.

Foto hiernaast: Voorbeeldtegel Dorpsstraat.

10 BOZENHOVEN 23 | CENTRAWINKEL REURINGS - 1959

De Centrawinkel van de familie Reurings (op foto hierboven het omcirkelde meest rechtse huis) stond op de plaats waar nu ook het winkelpand van de HEMA staat. In het begin van de twintigste eeuw floreerde op deze plek het café van de in 1954 overleden Kaatje Hak.

In 1952 kon Joop Reurings de winkelvoorraad in levensmiddelen van Rijkenberg overnemen. Hij kocht een winkel op Bozenhoven naast de bloemenzaak van Wiegmans, met een rieten kap en een klokgevel. De nieuwe winkel werd een Centrawinkel omdat Rijkenberg bij deze inkooporganisatie aangesloten was. Het pand is later afgebroken om plaats te maken voor drie eengezinswoningen. In 1957 lukte het Reurings om het café van Kaatje Hak te kopen en zijn winkel daarheen te verplaatsen. Het café genoot in Mijdrecht grote bekendheid. De tegenwoordige viskraam op Bozenhoven staat precies op de plek waar Kaatje vroeger de pilsjes tapte en achter de bar stond.

- Foto linksboven: Bozenhoven, het café van Kaatje Hak met zicht naar het Noorden (foto afkomstig uit het toenmalig archief van gemeente De Ronde Venen).
- Foto rechtsboven: Het pand van Kaatje Hak na verbouwing tot supermarkt (foto uit archief Mw. Reurings). Beide foto's staan ook in de Proosdijkoerier van september 2004, het artikel: Van kruidenierswinkel naar Supermarkt (Fred de Wit).
- Foto linksonder: Bozenhoven halverwege de twintigste eeuw.
- Foto rechtsonder: Bozenhoven 23 tegenwoordig.
- Foto hiernaast: Voorbeeldtegel Centrawinkel.

Centrawinkel (foto 1959)

Bozenhoven 23: Geheel rechts, de Centrawinkel van de familie Reurings stond op de plaats waar nu het winkelpand van de HEMA staat. In het begin van de twintigste eeuw floreerde op deze plek het café van de in 1954 overleden Kaatje Hak.

www.shoppingmijdrecht.nl
www.proosdijorden.nl

Vinkeveen en Waverveen in 1933 [5]

door Fons Compier

Eigenlijk dekt de vlag de lading niet van dit korte artikel, dat nauwelijks meer over 1933 gaat. Wél gaat het om beantwoording van reacties naar aanleiding van de laatste alinea's op de bladzijden 157 en 158 van de Proosdijkoerier van december 2018. Het probleem in het kort: het noemen van de Angstel bracht aan het licht dat deze rivier niet zelden als het Gein wordt beschouwd. En het Gein wordt nogal eens voor de Angstel aangezien.

Zie hier de gewraakte alinea, rechtsonder bladzijde 157: *Heel jammer, dat de voettocht in 1932 vanaf de Donkervlietschebrug langs de Molengang en daarna het landpad niet meer langs een complete, zeldzaam mooie Donkervlietsche Molen kon voeren. In 1932 was enkel de ondertoren nog aanwezig. En in de naastgelegen Roodemolen polder was de al even fraai ge-positioneerde molen vanaf omstreeks 1930 niet meer aan de Angstel aanwezig.* Het bezwaar van meerdere Proosdijkoerierlezers tegen deze tekst: de hier bedoelde twee fraaie molens zouden nog altijd aan de Angstel te bewonderen zijn.

Was dat maar waar: de door lezers bedoelde molens staan niet aan de Angstel, maar aan het Gein.

DE ANGSTEL EN HET GEIN: VERSCHILLENDE RIVIEREN (!?)

Korte, hopelijk duidelijke uitleg: vanaf het Abcoudermeer stroomt de rivier de Angstel in zuidoostelijke richting naar zeg maar Abcoude-City. Aldaar, iets ten zuiden van de hervormde kerk,

vindt er een splitsing plaats. De ene tak, het Gein, buigt naar het oosten af en komt ter hoogte van Driemond samen met de Gaasp uit in het Amsterdam-Rijnkanaal. De andere tak, de Angstel, stroomt in zuidelijke richting via Baambrugge en Loenersloot naar hetzelfde kanaal en komt daarin uit ter hoogte van Nieuwersluis. Op oude(re) kaarten werd het korte riviergedeelte tussen het meer en het centrum met 'Gayn', Geyn' of 'Gein' aangegeven⁽¹⁾. Op recentere kaarten staat er 'Angstel' voor dit traject vermeld. Houden zo, anders ga je uit de pas lopen met de nabijgelegen 'Angstelborgh'.

Het kan niet anders dan dat de Angstel veelvuldig voor het Gein werd en wordt aangezien: *aan de Angstel* gelegen buitenplaatsen e.d. dragen namen zoals 'Vecht en Gein', 'Beek en Gein', 'Geinwensch', 'Geinwijk' en ook 'Geinzigt', bij Loenersloot.

Dat de Angstel ook in officiële publicaties voor het Gein werd versleten, blijkt wel uit de advertentie van 17 april 1855 over de veiling op 1 juni 1896 van 'De kapitale en zeer gunstig gelegen Boerenhofstede genaamd Jeannette's Hoeve'.

Belangrijke Verkoop.

W. C. H. VAN DIJK, Makelaar, zal op **Maandag 1 Juni 1896**, des voormiddags **te 11 uur**, in het Verkooplokaal *FRASCATI*, te Amsterdam, ten overstaan van de Notarissen REPELIUS & TERLAAK, in veiling brengen:

No. 1. De kapitale en zeer gunstig gelegen **Boerenhofstede** genaamd „**JEANNETTE'S HOEVE**”, met Huismanswoning, Stallingen voor Hoorvee en Paarden en verdere aanhoorigheden, benevens diverse Kampen extra best en wel toegemaakt

WEI- en HOOILAND,

Kade en Water, staande en gelegen aan het Gein, tegenover het Instituut „Lindenhof”, in de gecombineerde Hoog- en Groenlandsche polders, gem. Abcoude, Baambrugge, bij het kadaster bekend in Sectie B, Nos. 273—285.

Zeer gunstig gelegen aan het Gein... 'Nogal onhandig gelegen aan de Angstel', zou ik menen.⁽²⁾ Op de westelijke oever van de Angstel was (en is) aldaar namelijk

geen weg aangelegd; vandaar de noodzaak tot een eigen pad, dat dwars door het akkerland (!) moet voeren om op de Horn uit te komen, vlakbij de prachtige hoeve 'Oud Gein'⁽³⁾. Deze boerderij is aldaar gesitueerd aan een doodlopend zijtakje van...de Angstel. Op een kaart uit 1700 van Gerrit Drogenham⁽³⁾ staat deze hoeve aangegeven als 'Out Gayn', Een aanwijzing temeer dat de Angstel vroeger vaak als het Gein werd aangeduid. Een bevestiging voor dit vermoeden wordt geboden in bladzijde 183 van 'Abcoude en Baambrugge 900 jaar' (1985). Citaat: "De Angstel onder Abcoude werd vroeger tot aan Loenersloot ook vaak Gein genoemd".

Waarschijnlijk was dat vóór 1700 aan de orde: Gerrit Drogenham haalde in dat jaar met de Angstel geen enkel geintje uit en vermeldde deze rivier in dat jaar gewoon als 'Den Crommen Angstel'.

NOG ALTIJD MOLENS AAN DE ANGSTEL

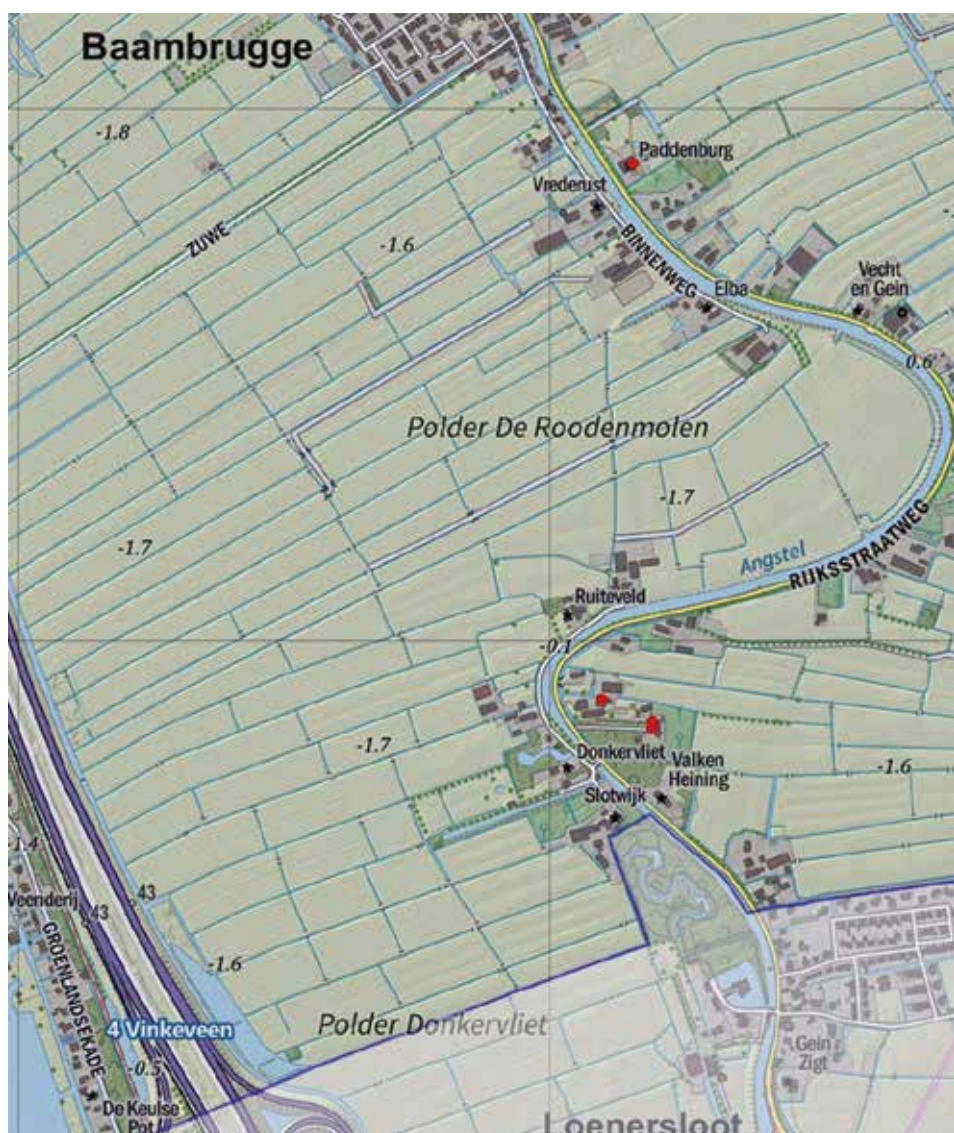
Het omstreeks 1930 verdwijnen van de molens in de polders De Roodenmolen⁽⁴⁾ en Donkervliet betekende niet, dat er daardoor geen molens meer aan de Angstel aanwezig zouden zijn. Er staan er nog altijd twee, namelijk 't Hoog- en Groenland, halverwege Abcoude en Baambrugge, en de vanaf de A2 zichtbare Oukoper Molen⁽⁵⁾, aan de Angstelkade (Gemeente Stichtse Vecht). Met moeite wordt de verleiding weerstaan om over de molens 't Hoog- en Groenland en Donkervliet te gaan verhalen.

Deze interessante materie staat echter te ver af van V&W-1933 en behoort bovendien veel méér tot het terrein van de **Angstelkroniek**. In dat kwartaalblad heeft Karel de Snoo in de editie van december 2008 (nr. 30) een artikel verzorgd met als veelzeggende titel "De windmolens van Abcoude-Baambrugge e.o., van 27 stuks naar 3". De Angstelkroniek nr. 30 is in het Utrechts Archief toegankelijk via url: <https://dSPACE.library.uu.nl/handle/1874/300583>.

DONKERVLIET: BAAMBRUGS GRONDGEBIED

Voorts een territoriale kwestie over Donkervliet: de polder, de molen en de buitenplaats zouden tot Loenersloot behoren. Een onjuiste veronderstelling. De polder Donkervliet is zowel in Baambrugge als in Loenersloot gelegen. Geen ongewone situatie: 'Groot-Mijdrecht' bijvoorbeeld maakt deel uit van Vinkeveen & Waverveen, Mijdrecht en Wilnis. Maar de buitenplaats en de molen van Donkervliet behoren wel degelijk bij Baambrugge (en inmiddels tot de Ronde Venen), al is het 'krap aan'....

Wat geenszins aan duidelijkheid bijdroeg: advertenties zoals in 'Het Nieuws van den Dag' van 16 februari 1912. Daarin vraagt mevrouw Middelberg een flinke keukenmeid op adres 'Huize Donkervliet' te... Loenersloot. De molen van Donkervliet stond ook wel als de 'Loense Molen' bekend: evenmin bevorderlijk voor een juist begrip.

Op **VRIJDAG 20 April 1855**, des Middags ten 12 Ure zal ten Huize van **J. BEUKMAN**, aan de Groenlandsche of Veenkade, onder Vinkeveen, publiek worden verkocht: Een stuk uitmuntend **VEENLAND**, gelegen nabij voorschreven Kade, onder Vinkeveen, groot volgens de Kadastrale Kaart 4 Bunders, 41 Roeden, 40 Ellen; in twee Perceelen en daarna vereenigd. Breder bij Biljetten en verder onderrigt ten Kantore van den Notaris **S. VAN KEMPEN**, te Abcoude, alsmede bij den Heer **C. ACHTENBERG**, te Loenen a/d. Vecht. (5739)

DE ONTGROENING VAN EEN KADE

Vanaf Donkervliet is het slechts een klein stukje naar de Groenlandsche kade, i.c. naar het volgende probleem. En daaraan liggen wederom veranderde namen ten grondslag.

In de Proosdijkoerier van december 2018 werd de vraag opgeworpen waarom de naam voor die kade afgeleid was van een heel eind verderop gelegen polder, namelijk (Hoog- en) Groenland. En waarom niet van de aangrenzende polder Donkervliet.

Het vergelijken van oude kaarten bood de verklaring. In hedendaagse termen hebben we het hierbij over de kade vanaf de N201 tot aan de Molenkade v.v. Bij Gerrit Drogenham-1700 staat deze kade, een indijk, als een rechte streep over de gehele lengte aangegeven als 'De Landt Scheyding' en op latere kaarten als Groenlandsche kade. Deze naam hield vast wel verband met de aangrenzende polder (Hoog- en) Groenland, in Baambrugge. Tot zover geen probleem.

Maar in de loop van de negentiende eeuw kwam de

benaming Groenlandsche - of *Vinkenkade* in gebruik. Stand van zaken rond 1880: een opdeling, met enerzijds in het noorden de Vinkenkade, grenzend aan Hoog- en Groenland(!) en anderzijds in het zuiden de Groenlandsche kade, met Donkervliet, als naastgelegen polder. Veranderende naamgeving had dus geleid tot een Groenlandse ontkoppeling. In de loop van de negentiende eeuw geraakte de officiële naam 'Groenlandsche kade' gaandeweg in onbruik. Wie weet vooral een kwestie van: "Hoezo 'Groenland'?! Nergens bij ons blaft er een husky en we zitten hier toch niet tussen de ijsberen?!". Maar wél midden in het veen: '**Veenkade**' dus. Maar zelfs die benaming kwam er in Vinkeveen 'bekaaid' van af: gewoon 'de Kaai', punt uit. Halverwege de negentiende eeuw was het niet ongebruikelijk beide kadenamen te vermelden, zoals in de aankondiging van de publieke verkoping op vrijdag 20 april 1855. Dergelijke verkopeningen gebeurden aldaar wel vaker: In de volgende Proosdijkoerier wordt daaraan een beknopt artikel besteed. ■

(1) zoals op een kadastrale kaart uit 1925 en in de Historische Atlas Utrecht (naar de toestand van 1887).

(2) maar vanaf de Rijksweg bezien ook wel fraai gelegen.

(3) "Afscheiding van de wydvermaarde en beroemde Koopstad Amsterdam met omleggende landen"; Kaart van Amstelland met een deel van Utrecht, Rijnland en Noord-Holland. 2e uitgave. In circa 1700 gemeten en getekend door Gerrit Drogenham. De officiële titel van de kaart was: "Nuwe Accurate Kaart Van Amstellandt, Met Een Gedeelte Van Sticht, Rhyndlandt, En Noord-Hollandt, Met De Ye Stroom, En De Bantscheidingen Van De Steden En Dorpen, Daar In Gelegen".

(4) ook wel vermeld als De Roode Molen en Roo Moolen.

(5) ook wel Oukooper Molen.

(6) de naam Vinkeveensche zuwe werd vooral in de negentiende eeuw gebruikt, in plaats van Baambruggsche zuwe; met name op kaarten. Ook op de 1700-kaart van Gerrit Drogenham was dat het geval.

Algemene ledenvergadering

HISTORISCHE VERENIGING DE PROOSDIJLANDEN

Dinsdag 16 april 2019

Oudheidkamer, Croonstadlaan 4a, te Mijdrecht

Aanvang 14.00 uur

Let op: afwijkende aanvangstijd!!!

Agenda

1. Opening en mededelingen
2. Verslag van de ledenvergadering van november 2018
(dit verslag kunt u inzien op onze website proosdijlanden.nl en ter vergadering)
3. Jaarverslag 2018
(dit verslag kunt u inzien op onze website proosdijlanden.nl en ter vergadering)
4. Financieel verslag 2018
(ook dit verslag kunt u inzien op onze website proosdijlanden.nl en ter vergadering)
5. Verslag financiële commissie
(de heer Frankenhuizen en mevrouw Van Bunningen zullen verslag doen van het controleren van de boeken bij de penningmeester)
6. Voorstel verlenen decharge bestuur
7. Benoeming financiële commissie
8. Rondvraag en sluiting

Na de pauze presenteert Ad van Liempt de lezing 'Na de bevrijding'

Journalist en auteur Ad van Liempt, bekend van o.a. de tv-programma's Andere Tijden en Nova, verzorgt 16 april een lezing met als titel 'Na de Bevrijding'. Onder deze titel maakte de NTR in 2014 een tv-serie waarbij Ad van Liempt het boek schreef. Hij hield in de afgelopen jaren al veel lezingen over dit thema.

Nederland explodeerde zo ongeveer toen het bevrijd werd van de Duitse bezetter. Dagen, weken, hier en daar zelfs maanden duurde het feest van de vrijheid. Maar daarna volgde voor bijna iedereen de ontuchtering.

Het immense verdriet in de uitgedunde joodse gemeenschap toen die zich realiseerde dat bijna niemand van de gedeporteerde familieleden en vrienden zou terugkeren.

De machteloosheid van grote delen van de bevolking over dat het allemaal zo langzaam ging, de wederopbouw, de mogelijkheid om zelfstandig te wonen, het verdwijnen van de schaarste en de armoede. De ongerustheid over die bandeloze jeugd, die nergens meer naar luisterde, geen idealen leek te hebben, en de ondergang tegemoet leek te gaan. En boven alles uit, de toenemende dreiging van een naderende oorlog met Indonesië. Weer oorlog? Ja, weer oorlog, nu door onze eigen regering begonnen, en opnieuw gepaard gaande met geweld, eindeloos durende onderhandelingen en veel slachtoffers, heel veel slachtoffers. Het waren loodzware jaren, waar geen einde aan leek te komen.

Lid worden?

Bel dan naar 0297 - 282190 of stuur een e-mail naar administratie@proosdijlanden.nl

“U gaat uw lidmaatschap van de Historische Vereniging De Proosdijlanden aan voor onbepaalde tijd en dat lidmaatschap wordt telkens automatisch voor een jaar verlengd.

Daar hoeft u niets voor te doen. U kunt uw lidmaatschap opzeggen uiterlijk vier weken voor het begin van een nieuw kalenderjaar. Als lid van de vereniging ontvangt u De Proosdijkoerier en na aanmelding hiervoor via de website ook onze digitale nieuwsbrief”.

DOELSTELLING VAN DE VERENIGING:

De vereniging stelt zich tot doel belangstelling te wekken voor de geschiedenis van De Ronde Venen en een stimulerend aandeel te leveren in de ontwikkeling van de regionale en plaatselijke geschiedenis in de ruimste zin.

Copyright

Overname van artikelen uit de Proosdijkoerier is toegestaan mits met uitdrukkelijke toestemming van de redactie.

Digitale nieuwsbrief

Wilt u - net als ruim elfhonderd andere betrokkenen - op de hoogte blijven van al onze activiteiten?

Meld u dan eenvoudig aan door uw naam en e-mailadres in te vullen op de homepage van de website van de historische vereniging. U ontvangt dan regelmatig onze nieuwsbrief.

Zie ook onze website: www.proosdijlanden.nl

Belangrijke data van 2019

21 maart	Lezing Scheepswerven/Stofberg, Oudheidkamer
16 april	Algemene Ledenvergadering + lezing, Oudheidkamer
12 oktober	Vrijwilligersdag en viering vijfendertigjarig bestaan HV, Oudheidkamer
21 november	Algemene Ledenvergadering + lezing, Oudheidkamer

**Inleverdatum kopij volgende nummer:
1 mei 2019**

‘De Proosdijkoerier’ is een kwartaaluitgave van de Historische Vereniging ‘De Proosdijlanden’, geregistreerd onder ISSN 1388-7165.

Hoofdredactie

Dhr. Jaap Meulstee
Adres: Conincksmeer 5, 3645 WG Vinkeveen
E-mail: jaapmeulstee@ziggo.nl

Tekstredactie

Dhr. Jan Rouwenhorst

Vormgeving

Dhr. Jaco Kroon - Pijl14 grafisch ontwerp
E-mail: info@pijl14.nl
Website: www.pijl14.nl

Drukwerk

Drukkerij Avanti Wilnis
Website: www.drukkerijavanti.nl

Voorzitter

Dhr. Rob Blans
E-mail: rob@blans.eu

Secretaris, excursies en lezingen

Mw. Geertje Oerlemans
Per adres: Croonstadlaan 4a, 3641 AL Mijdrecht
Telefoon: 0297 - 256660
E-mail: geertje.oerlemans@ziggo.nl

Penningmeester

Dhr. Jan van Breukelen
E-mail: jm.vanbreukelen@xs4all.nl
Bankrekeningnummer: NL89 RABO 0369 6185 05

Algemeen adjunct

Dhr. Hans van Zwieten
E-mail: ha911@live.nl

Publicaties (PK, nieuwsbrief en website)

Dhr. Jaap Meulstee
E-mail: jaapmeulstee@ziggo.nl

Archeologie

Dhr. Paul Hoogers
E-mail: p.hoogers@icloud.com

Monumenten

Mw. Wiesje Dijkxhoorn
E-mail: w.dijkxhoorn@ziggo.nl

PR en documentatie

Dhr. Co Oudshoorn
E-mail: co.oudshoorn@planet.nl

Genealogie

Dhr. Stef Veerhuis
E-mail: stefveerhuis@outlook.com

Ledenadministratie

E-mail: administratie@proosdijlanden.nl
Aanmelding voor het lidmaatschap kan bij de ledenadministratie op dit mailadres.

Adres vereniging (Oudheidkamer)

Croonstadlaan 4a, 3641 AL Mijdrecht

Website: www.proosdijlanden.nl

E-mail: info@proosdijlanden.nl

Facebook: www.facebook.com/proosdijlanden

Contributie: € 17,50 per jaar

Losse exemplaren van de Proosdijkoerier: € 4,90 per stuk

Oplage: Circa 1200

ADVERTENTIEPAGINA
IN BEZIT VAN AVANTI

ADVERTENTIEPAGINA BINNENZIJDE OMSLAG
IN BEZIT VAN AVANTI

ADVERTENTIEPAGINA ACHTERZIJDE OMSLAG

RABOBANK

IN BEZIT VAN AVANTI